

Meta-organisasjoner og lokalpolitisk påvirkning

En studie av Næringsforeningens innflytelse i lokal politikkutvikling

Helene Brovold Sundsli

VEILEDER

Charlotte Kiland

Universitetet i Agder, 2023

Fakultet for Samfunnsvitenskap

Institutt for Statsvitenskap og ledelsesfag

Innholdsfortegnelse

1. Forord.....	3
2. Innledning	4
2.1 Presentasjon av tematikk	4
2.2 Ambisjoner med studien.....	5
2.3 Problemstilling.....	6
2.4 Videre oppbygging av oppgaven	6
3. Teoretisk rammeverk.....	7
3.1 Teori om meta- organisasjoner	7
3.1.1 Meta-organisasjoner og behovet for kollektiv organisering	9
3.1.2 Medlemmer: Individider eller organisasjoner	10
3.1.3 Meta- organisasjoner som formell organisasjon	12
3.1.4 Medlemmer og gjensidig avhengighet.....	14
3.1.5 Meta-organisasjoner og deres tilegnelse av makt og innflytelse	15
3.1.6 Nettverksamarbeid og økt handlingskapasitet for meta-organisasjoner	17
3.2 Meta-organisasjoner og politisk innflytelse.....	19
3.2.1 Politikkkutforming	19
3.2.2 Institusjoner og aktører i politiske prosesser.....	20
3.2.3 Den korporative kanal.....	21
3.2.4 Politisk innflytelse gjennom partnerskap	23
3.2.5 Meta-organisasjoner og nettverkssamarbeid.....	25
3.3 Teoretiske følgepunkter	27
4. Forskningsdesign og metode.....	28
4.1 Valg av case-studie som design	28
4.2 Begrunnelse for valg av case	30
4.3 Datainnsamling	31

4.3.1 Personlige intervju som primærkilde	32
4.3.2 Dokumenter som sekundærkilde.....	34
4.4 Analysestrategi.....	34
4.5 Etske overveielser.....	35
4.6 Hensyn til validitet og reliabilitet	35
5. Analyse og drøfting av funn	37
5.1 Historisk bakgrunn og casebeskrivelse.....	37
5.1.1 Organisasjonsstruktur.....	37
5.1.2 Historisk bakgrunn	38
5.1.3 Kontekstualisering	39
5.2 Næringsforeningen som meta-organisasjon	39
5.3 Næringsforeningen sine omgivelser	46
5.4 Næringsforeningens medvirkning i politiske prosesser.....	48
6. Sammendrag	57
6.2 Sterke og svake sider	58
6.3 Videre forskning	58
7. Kildehenvisning	59
8. Vedlegg.....	61
8.1 Informantforespørsel	61
8.2 Informasjonsskriv til informanter	62
8.3 Intervjuguider	64

1. Forord

Denne oppgaven utgjør mitt avsluttende arbeid ved Universitetet i Agder på masterstudiet i Statsvitenskap og ledelse. Oppgaven har tatt for seg meta-organisasjoner og deres muligheter for lokalpolitisk påvirkning. Arbeidet har gitt et godt innblikk inn i Kristiansand sine lokalpolitiske prosesser og gitt inspirasjon for å følge Næringsforeningens arbeid videre. Et innblikk i dette temaet har i løpet av prosessen gitt rom for refleksjon, og gitt meg verdifull kunnskap for veien videre. Det har vært helt avgjørende med positive og dyktige informanter i denne studien, og det har dermed betydd mye at de har tatt av sin egen tid for å være behjelpelige i dette prosjektet. De fortjener et stort takk!

En stor takk til min veileder Charlotte Kiland, som har vist stor interesse og entusiasme for prosjektet, og gitt gode råd underveis. Mine gode klassekamerater fortjener en stor takk, da vi har fulgt hverandre gjennom både fortvilelse og begeistring. Til slutt vil jeg gjerne takke min fantastiske familie for den støtten de har kommet med gjennom hele studieløpet!

Kristiansand, juni 2023.

Helene Brovold Sundsli.

2. Innledning

2.1 Presentasjon av tematikk

Tematikken til denne studien omhandler meta-organisasjoner sin lokalpolitiske innflytelse og betydning i lokal politikktutvikling. Med en økende grad av uforutsigbare og sammensatte utfordringer for både offentlig institusjoner og private organisasjoner, krever dette i mange tilfeller ytterligere ressurser og fagkunnskap. I økende grad kan man se at behovet for felles problemløsning og kollektivt samarbeid har økt. Interesseorganisasjoner har i lang tid vært med å utøve innflytelse av politikk og har ulike måter å fremme kollektive interesser. Blant annet som regionale og lokale næringsforeninger, som deltakere og samarbeidspartnere i politiske beslutningsprosesser.

Med et større mangfold av ulike aktører som ønsker innflytelse, er det i mange tilfeller tilrettelagt i samfunnssystemer for at disse kan bli med på politiske beslutningsprosesser. Dette utfolder seg også på lokalt nivå, både i fylkeskommunene og kommunene. Lokale næringsforeninger legger vekt på at de er etablert og opererer for å fremme næringsliv interesser i sine omgivelser og søker politisk innflytelse. Omgivelsene kan ofte strekke seg utover kommunegrensene og nedslagsfeltet vil hovedsak være ut fra de større byene. Mange av næringsforeningene har en lengre historisk bakgrunn som institusjon i regionene de hører til. En karakteristikk er at de blir et samlingspunkt for næringslivet og aktører som ønsker innflytelse i de lokale omgivelsene. Medlemsbedrifter er ofte de største driverne av foreningen og en stor grunnleggende særegenhet for organisasjonen.

Mekanismene innenfor organisering av deltakere innenfor visse områder i samfunnet kan være avgjørende for å kunne få fordeler for politisk påvirkning. Hvilke fordeler en organisasjon kan få og i hvilke samfunnskanaler disse utspiller seg, samt hva slags og i hvilken grad legitimitet er oppnåelig i lokalpolitisk utvikling. I hvilken grad organisasjonen strukturerer seg internt, vil dermed være interessant å se hvordan i relasjon til offentlige institusjoner.

Særegenheten til organisasjoner som Næringsforeninger vil komme av at medlemmene i organisasjonen er andre autonome organisasjoner. I litteraturen vil dette defineres som meta-organisasjoner. Et begrep som har utviklet seg i fra teorien til Ahrne & Brunsson, som blir stående som et empirisk startpunkt for å kunne se hvordan meta-organisasjonen fungerer i samspill med samfunnet, og om det bidrar til økende grad av politisk deltakelse og

påvirkning. Som interesseorganisasjoner vil de ha en sentral rolle i å kunne tilrettelegge for interaksjon mellom ulike deler av næringslivet, men også etterspørre samarbeid mellom private organisasjoner og offentlige institusjoner. I hvilke rom dette skjer, i hvor stor grad det er oppnåelig med lokalpolitisk innflytelse vil kunne knyttes opp til en rekke teorier om samfunnmekanismer som koordinerer kanaler for innflytelse i politiske beslutningsprosesser. Oppgaven vil være eksplorerende i den grad den tar for seg meta- organisasjoner og deres lokalpolitiske innflytelse ved å undersøke en lokal Næringsforening. Det vil dermed være hensiktsmessig å kunne undersøke samfunnmekanismer ved å undersøke aktuelle innflytelseskanaler som brukes for meta-organisasjoner for å oppsøke kommunale beslutningsprosesser. Dermed er det aktuelt å undersøke hvordan disse innflytelseskanalene oppfattes av både politikere og representanter for administrasjonen, og meta-organisasjonen. Samt hvilken oppfatning de har av hverandres innflytelse og dialog.

Denne studien vil prøve å fremheve andre organisasjonsformer og deres påvirkning og samhandling med politiske institusjoner, og tilføre data om meta- organisasjoner i et lokalt perspektiv. Studien er basert på data fra intervjuer og dokumenter ved å tilføye data, fra både kvalitative intervjuer fra informanter og dokumentanalyse. For å kunne få en dypere forståelse av meta- organisasjoner og deres muligheter for påvirkning var det dermed sammanfallende å studere en case. Dette har gitt muligheten til å gi et helhetlig bilde av påvirkningen og legitimiteten i lokale forhold.

2.2 Ambisjoner med studien

Kunnskap om betydningen av meta- organisasjoner i lokal politikutvikling, samt deres muligheter for innflytelse i slike prosesser er begrenset. Det er dermed en ambisjon med denne studien å bidra til økt innsikt i denne tematikken, og undersøke hvordan slike metaorganisasjoner fungerer i en lokal setting, hvilken betydning de har, og hvordan de arbeider med å fremme sine saker og benyttes som ekspertise inn i beslutningsprosesser i kommunen.

2.3 Problemstilling

«Hvilken betydning kan meta- organisasjoner ha i lokal politikkutvikling? En studie av Næringsforeningens innflytelse i lokal politikkutvikling i Kristiansand.»

Med utgangspunkt i case vil studien ta for seg en Næringsforening i en storbykommune. Problemstillingen vil belyses fra både næringsforeningen sin side og kommunen sin side. Dette for å kunne få en bred oversikt over hvilken innflytelse en meta-organisasjon kan ha i lokal politikkutvikling. Ved å kombinere funn fra datainnsamling med det teoretiske rammeverket vil jeg slå sammen analyse og drøftingsdelen, for å naturlig kunne gjennomgå resultatene. På grunnlag av oppgavens omfang vil den ikke ta sikte på å forklare organisasjonsteoretiske forhold internt i meta- organisasjonen.

2.4 Videre oppbygging av oppgaven

Strukturen for oppgaven er videre inndelt i et teorikapittel der ulike aspekter ved meta-organisasjoner redegjøres for, samt ulike former innflytelseskanaler. Deretter presenteres det metodiske valg og overveielser knyttet til datainnsamling og analyse. I kapittel 4 vil de empiriske funnene bli presentert der de diskuteres fortløpende opp mot det teoretiske rammeverket. Til slutt gis en konklusjon ut ifra studiens problemstilling.

3. Teoretisk rammeverk

3.1 Teori om meta- organisasjoner

Meta- organisasjoner består av medlemmer, andre organisasjoner som deltar frivillig. Medlemmene i organisasjonen er ikke ansatte, noe som gjør den hierarkiske strukturen i meta-organisasjonen kan karakteriseres som relativt svak. Disse relasjonene forutsetter sterk autonomi for deltakere, som frivillig har blitt medlemmer og som fritt kan velge å forlate organisasjonen igjen. Her vil medlemsorganisasjonene beholde sin egen identitet og autonomi, og der likestillingen blant organisasjonene opprettholdes etter proporsjonal størrelse og bidrag. Medlemskriteriene for organisasjonen er regulert av meta-organisasjonen selv, og det vil være en klar grense på hvem som er innenfor organisasjonen og hvem som er utenfor. I hovedsak vil dette bli sett ved bruken av blant annet regulert medlemskap, som er knyttet til visse forventninger. Meta-organisasjoner vil bli sett på komplette organisasjoner i seg selv, da mange har alle de tradisjonelle organisasjonselementene i seg. Allikevel vil de i mange tilfeller ha en relativt svak administrativ kapasitet, med få sentrale skikkelser. Der hovedoppgavene for organisasjonens administrasjon, inkludert lederen, er å koordinere og ivareta medlemmene.

Det organisatoriske perspektivet på meta- organisasjoner kan sies å ha et ulikt fokus enn nettverks og institusjonelle perspektiver, da hovedfokuset i stor grad er på den bestemte sosiale ordenen til en meta-organisasjon. Denne definisjonen er assosiert med å ha andre organisasjoner som medlemmer.

«Medlemmene i en metaorganisasjon kan være stater, firmaer eller foreninger, der de har sin egen autonomi. Frivillig har organisasjonene blitt medlemmer, og kan velge å forlate når som helst. Som medlemmer beholder de mesteparten av autonomien og identiteten deres som selvstendige organisasjoner. Dermed er det typisk i slike foreninger at medlemmene er likestilt» (Ahrne & Brunsson, 2008, s.3)

Meta- organisasjoner har på mange måter mange av de samme egenskapene som er like nettverk, ettersom de representerer en form for formalisering av samspill og interaksjon mellom ulike formelle autonome aktører. Ulike grader for formalisering av meta-organisasjoner har i større grad blitt presentert av nyere litteratur i fagfeltet (Ahrne & Brunsson, 2008, s.81).

Den tradisjonelle organisasjonsteorien blir det henholdsvis antatt at organisasjoners medlemmer er individer og der det i mindre grad er satt søkelys på organisering mellom organisasjoner. Konteksten for hvordan slike forskjellige organisasjoner opererer vil dermed være forskjellige, og er noe som blir forsøkt diskutert av et større fagfelt, omtalt som meta-organisasjoner. Noe som fortsetter å bygge på den tradisjonelle organisasjonsteorien om hvordan kollektiv innsats driver en samling av aktører mot et bestemt mål (Jacobsen & Thorsvik, 2010). Det blir pekt på at disse meta- organisasjonene har vært medvirkende i struktureringen og organiseringen av samfunnet, som gjør de relevante å undersøke videre. I seg selv er meta-organisasjoner relativt like organisasjoner som består av individer, men da de mens de samtidig har klare ulikheter, kreves det en helt annen teori for å kunne forklare hvordan de blir opprettet og hvordan mekanismene deres fungerer. De overordnede hovedlinjene som springer ut fra organisasjonsanalysen av meta-organisasjoner er to forskjellige stier; relasjonen mellom organisasjonen og omstendighetene sine, og med medlemmene sine.

I denne oppgaven vil hovedfokuset være å undersøke relasjoner mellom meta-organisasjoner og omgivelsene sine, altså meta- organisasjoner og deres innflytelse i politikktutvikling i en kommuneorganisasjon.

De overordnede målene til meta-organisasjoner er å organisere noe kollektivt, der hovedmålet er å kunne utøve ekstern innflytelse, der det vil være fordelaktig å samarbeide på tvers av organisasjoner. I mange tilfeller vil dette foregå ved at meta-organisasjonen representerer interessene til medlemsorganisasjonene. Ulike metaorganisasjoner har ulike roller i samfunnet og er i stor grad brukt for kunne håndtere større, mer komplekse samfunnsutfordringer. I denne oppgaven vil det teoretiske rammeverket om meta-organisasjoner, med deres

egenskaper som organisasjon, undersøke hvordan kan utøve innflytelse i lokalpolitisk utvikling og i beslutningsprosesser. Noe som vil legge grunnlaget for beskrivelsen av casestudien om en regional Næringsforening, som består av ulike, selvstendige formelle organisasjoner fra det lokale næringslivet. For å kunne få en dypere forståelse av hvilke samfunnsmekanismer som er tatt i bruk av disse organisasjonene bruker jeg teorien om meta-organisasjoner for å kunne forklare hvordan en slik organisasjon opererer og hvordan de organiserer sine egne interesser og de underliggende interessene til medlemmene for å kunne skape innflytelse i lokal politikktutvikling.

3.1.1 Meta-organisasjoner og behovet for kollektiv organisering

Meta-organisasjoner kan sies å bli opprettet på grunnlag av spesifikke problemstillinger, og konstaterer det dermed som et relativt nytt fenomen. Selv om det betegnes som noe nytt, er det allikevel ikke et ukjent fenomen å studere samarbeid mellom organisasjoner. Altså å samle en variasjon av selvstendige enheter som stater, firmaer eller assosiasjoner eller andre sosiale instanser, både i privat og offentlig sektor. Der den relative baktanken bunner ut i kunne ta fatt på mer komplekse samfunnsproblemer.

Den overordnede oppgaven til meta-organisasjoner sies i hovedsak å være organisere noe kollektivt. Noe som i seg selv skal gi fordeler til de involverte organisasjonene. Samarbeidet på tvers av organisasjonene fungerer ved å kombinere de instrumentelle delene ved formelle organisasjoner med en fleksibel, og tynn struktur. Organisasjonene kan i en slik formasjon samle felles ressurser og informasjon for å kunne få et større nedslagsfelt, samt bygge medlemmenes hver enkelt kapasitet og ytre sine felles interesser gjennom lobbyvirksomhet (Berkowitz & Dumez, 2016, s. 151)

Meta-organisasjoner inkluderer organisasjonsstrukturer som også hører til blant firmaer, politiske institusjoner og ideelle organisasjoner. Bakteppet for opprettelsen denne typen organisasjon var den voksende avhengigheten av samarbeid og relasjoner mellom organisasjoner, for å kunne løse mer komplekse utfordringer i dagens samfunn. Meta-organisasjoner vil i hovedsak være forskjellige fra andre individuelle organisasjoner og med tilhørende spesifikke karakteristikk. De blir dermed presentert som foreninger eller

organisasjoner bestående av andre organisasjoner, der medlemmene i stor grad vil holde på sin egen identitet, autonomi og ressurser. (Berkowitz & Dumez, 2016, s. 149) Dette gjør at meta-organisasjoner ofte blir beskrevet som delvis organisasjoner i sin organisasjonsstruktur, spesielt med tanke på fraværet av hierarkiske strukturer, noe som i stor grad muliggjør samarbeid med andre parter eller konkurrenter på tvers av sektorer eller mot beslutningstakere. Meta-organisasjoner kan på mange måter besitte andre dynamiske egenskaper i kollektive handlingsprosesser sammenliknet med organisasjoner bestående av individer.

3.1.2 Medlemmer: Individer eller organisasjoner

En av hovedargumentene til Ahrne & Brunsson (2008) er at fordi meta-organisasjoner har andre organisasjoner som sine medlemmer, vil de være forskjellige fra andre organisasjoner, som i hovedsak har individer som medlemmer. Teorien er i hovedsak basert på to fundamentale argumenter, der den første bygger på den tradisjonelle organisasjonsteorien der medlemmene er individer. Altså vil organiseringen mellom aktørene i organisasjonen være forskjellig, samt i hvilken grad menneskelig kommunikasjon og interaksjoner blir tilrettelagt i en formell organisasjon. Når meta-organisasjoner blir opprettet, lager organisasjonen en ny struktur imellom medlemmene. Hvis medlemsorganisasjonene tidligere har vært i kontakt med hverandre, vil dette ha vært utenfor rammene til en formell meta-organisasjon.

For det andre, argumenteres det for at det er viktig å differensiere mellom det individuelle i medlemsorganisasjonene og det interne i meta-organisasjonen. I hovedsak fordi meta-organisasjonene jobber under andre omstendigheter enn andre organisasjoner, og fordi medlemmene er andre organisasjoner og ikke individer (Bor, 2014, s. 122). Noe som tilsier at meta-organisasjoner er formelle organisasjoner bestående av andre organisasjoner, med en delvis struktur og en ufullstendig organisering, fordi den ofte er basert på en eller flere av elementene til tradisjonelle organisasjoner, som medlemskap, hierarki, satte regler og sanksjoner (Ahrne og Brunsson, 2011). Allikevel vil meta-organisasjoner eksemplifisere en 'intra organisasjons form', fordi de representerer en sekundær struktur der deltakerne ofte kun er til stede noen ganger, og hovedsakelig er avhengig av ressursene til den primære organisasjonen (Zyzak & Farsund, 2020).

Ahrne & Brunsson (2008) argumenterer for at organisasjonsmedlemmene har andre kvaliteter enn individmedlemmer: De trekker frem at tilgangen på ressurser vil være mer tilgjengelig enn med individer, noe som betyr at de vil være mer selvstendige fra metaorganisasjonen, enn man hadde vært som individer av en organisasjon. I tillegg fremhever de at det også er rom for konstruering av egen organisasjon, i motsetning til der medlemmene er individer, hvor man har begrenset designmulighet. Livsløpet til en metaorganisasjon der, medlemsbasen består av andre organisasjoner, kan være vanskelig å forutse. Dette handler i stor grad om usikkerhet og vanskeligheten med å forutse hvor lenge medlemmene deres består. Dessuten vil organisasjonene ha et mindre utvalg av mulige medlemmer, og blir dermed mer avhengig av disse. Organisasjonen kan i mange tilfeller også oppfattes som lite håndfast, fordi organisasjonen ikke er en bestemt organisasjon, og vil dermed ikke være lett påvirkelig og kontrollerbar. Organisasjonen kan heller ikke sies å ha noen egne personlige kvaliteter, noe som gjør identiteten mer utsatt for å bli forankret i medlemskapene enn det vil være i en organisasjon med individer. Hva som kan sies om metaorganisasjonen sitt forhold til medlemmene sine er at likheten mellom medlemmer og organisasjon vil i større grad preges av konkurranse mellom organisasjon og medlemmer. Og i større grad vil også konflikter mellom medlemmer og organisasjon vil være til stede enn det man vanligvis finner i individorganisasjoner (Ahrne & Brunsson, 2008).

Noen av implikasjonene for meta-organisasjoner som presenteres er ulikheten mellom organisasjoner og individer som organisasjonsmedlemmer. Mulige medlemmer for metaorganisasjonene er mer begrensede enn for organisasjoner bestående av individer, noe som i mange tilfeller fører til at metaorganisasjoner vil bestå av få medlemmer sammenliknet med organisasjoner som er bestående av individer. Meta-organisasjoner vil i mange tilfeller ønske å ha monopol innenfor sitt aktivitetsområde, og makt og ressursforskjellene mellom organisasjoner vil være større enn mellom individer. Dette kan føre til vanskeligheter med beslutningstaking og samarbeid. Fordi både metaorganisasjonen og medlemmene er organisasjonen kan dette gjøre at relasjonen mellom organisasjon og medlemmer preges av konkurranse og konflikter, enn det man kan finne i organisasjoner med individer.

Teorien rundt meta-organisasjoner uthever forskjellenene i medlemsbasene mellom metaorganisasjoner og individorganisasjoner. Den gjensidige avhengigheten med medlemmene sine, er en stor forskjell fra individbaserte organisasjoner. Dette handler hovedsakelig om fordelingen og bruken av hverandres ressurser. Medlemmene av paraplyorganisasjoner eller metaorganisasjoner vil i større grad på grunn av sine egne

ressurser også være i stand til å konkurrere med den overordnede organisasjonen, da det vil tillegges en større for form opportuniste mellom medlemmene og organisasjonen.

Hovedforskjellen mellom individ baserte organisasjoner og metaorganisasjoner vil være hvordan de fremtrer til sine omgivelser, og der produksjon av informasjon og samling av ressurser i større grad være en viktig del av metaorganisasjon.

3.1.3 Meta- organisasjoner som formell organisasjon

Når det kommer til i hvilken grad metaorganisasjoner sin organisasjonsstruktur kan karakteriseres som formelle, er dette noe som blir diskutert i litteraturen. Metaorganisasjoner vil basere sin styring på konsensus, og ikke hierarki. Dette kan sies å utfordre det tradisjonelle teoretiske rammeverket for organisasjonsanalyse. Kollektive handlinger som er basert på individer, vil helt klart være forskjellig fra kollektive handlinger fra organisasjoner.

Utformingen til metaorganisasjoner vil på mange måter beskrives som strukturell svak, ettersom avhengigheten av medlemmer er stor. Dette er fordi medlemmene må rekrutteres for å kunne etablere en meta-organisasjon, og samtidig måtte bli for at organisasjonen skal bestå. Ut ifra denne karakteriseringen av Meta- organisasjoner vil de vurderes som formelle organisasjoner med underliggende organisasjoner. Noe som tilsier at de innehar elementer av formelle organisasjoner. At de er designet og har utformet en struktur som er bestemmelig for relasjonene til medlemmene, derav klare mål som er formalisert og utviklet til å kunne nås, og sett med regler som medlemmene i organisasjonen er forventet å følge. Allikevel utviklet det seg et teoretisk standpunkt som ser meta-organisasjoner som uformelle organisasjoner.

Litteraturen peker på at det er på tre ulike måter meta- organisasjoner er forskjellige fra både organisasjonsteoretisk og inter- organisasjoner. Den første er at Meta- Organisasjoner vil settes i en bestemt sosial rekkefølge internt. Den bestemte rekkefølgen menes som de ulike elementene som er nødvendige for å kunne fortsette med sosiale interaksjoner, det vil si det som er basert på beslutningstaking, istedenfor det som baseres på felles institusjoner, normer og statusforskjeller. Som blant annet vil være medlemskap, hierarki, ettersyn eller sanksjoner. Meta-organisasjonene vil bli betegnet som delvis organiserte grunnet at alle disse elementene ikke kan tas i bruk. I hovedsak fordi organisasjonene har et svakt sentralt maktsentrum, samt ingen sanksjonsmulighet overfor medlemmene. Det andre at det har et assosiativt karakterpreg, noe som betyr at medlemmene vil forme den sentrale autoriteten i organisasjonen. Medlemmer kan på mange måter gjennom sin kollektive autoritet formes inn i

administrative deler eller utøvende grupper, men der den største autoriteten vil alltid tillegges medlemmene samlet. Medlemmene vil dermed også bli sett på som «eiere» av organisasjonen, samt produserende og klientell av organisasjonene. Det tredje er at de organiserer organisasjoner istedenfor individer. Organisasjonene vil betegnes som kollektive enheter bestående av andre organisasjoner, som har sine egne ressurser som de kan bidra med til den samlede organisasjonen. Forskjellene i ressursene som bidrar med kan det være store forskjeller, noe som også kan føre til store ulikheter mellom organisasjonene. Organisasjonene trenger deres autonomi for å kunne legitimere deres egne eksistens i MO, noe som føre til konflikter for å overholde sin egen identitet og legitimitet. Disse tre betingelsene kan i seg selv gi komplikasjoner i koordineringen av Meta- Organisasjoner (Berkowitz & Bor, 2017).

Til forskjell fra Ahrne & Brunsson (2008), sine teorier om meta-organisasjoner som formelle organisasjoner vil Gulati et al. (2012) betrakte meta-organisasjons som uformelle organisasjoner, og isteden nettverk. Som en utvidelse av den sentrale definisjonen av meta-organisasjoner da man heller satte søkelys på de ulike variasjonene av design og den interne beslutningstakingen i organisasjonene. Argumentasjonen for dette var at handelsorganisasjoner ofte vil bli betraktet som nettverk, eller organisasjonssamarbeid, eller som deltakere av et institusjonalisert miljø. Derav ble en utvidelse av begrepet eller heller en forståelse av handling kapasiteten til meta-organisering en mulighet for samhandling mellom organisasjoner. De ulike organisatoriske synspunktene i teorien møtes der de deler samme synspunktet om at meta-organisasjoner etableres for å kunne kontrollere eksterne organisasjoner (Berkowitz & Dumez, 2016, 151).

Disse teoretiske synspunktene legger grunnlaget for hvordan man karakteriserer meta-organisasjoner. Som etablerte og designede nettverk, bygget av relasjoner mellom flere forskjellige organisasjoner og eid av det kollektivet av organisasjoner som er medlemmer. Der den innehar en bestemt struktur, fremtidige mål, og et sett med regler som medlemmene er forventet å følge (Bor, 2014, s. 124).

Den tilstrekkelige teorien som omgir meta-organisasjoner, utfordrer på mange måter de etablerte teoriene om organisasjonsanalyse og muligheter for påvirkning. Da den kollektive beslutningstakingen basert på organisasjoner bestående av individer har en klar distinksjon fra

beslutningstaking med medlemsorganisasjoner. Derav blir meta-organisasjoner som et fenomen for kollektiv organisering noe som åpner for ulike teoretiske synspunkter (Berkowitz & Dumez, 2016).

Det teoretiske rammeverket til Ahrne & Brunsson (2008) tar for seg den grunnleggende teorien til meta-organisasjoner. De skiller i teorien derimot ikke mellom hierarkisk medlemskap, som for eksempel arbeidstakere, og det som kalles for konstitusjonelt medlemskap, altså organisasjonsmedlemmer av meta-organisasjoner. Medlemmer i firmaer eller såkalt konglomerater refereres ofte til individer eller organisasjoner som har en hierarkisk relasjon. Noe som fører til at de operer i systemer hvor formell autoritet minsker påvirkningsmuligheten for mesteparten av medlemmene. Og vil for en mindre andel av medlemmene, som er høyere hierarkisk, vil påvirkningskraften bli større. Konseptet med «medlemmer» som en del av meta-organisasjoner refereres ofte dermed til «eiere» av organisasjonen, der individene eller organisasjonene er de som konstitusjonelt utgjør organisasjonen. Der reglene som kollektivt blir anerkjent i meta-organisasjonen er noe medlemmene må følge, men der de allikevel vil være selvstendige og autonome organisasjoner utenfor meta-organisasjonen (Bor, 2014, 126).

3.1.4 Medlemmer og gjensidig avhengighet

Såkalte «lukkede grenser» betyr at medlemskap i en organisasjon er regulert, og beslutninger er tatt om hvem som hører til organisasjonen, og hvem som ikke gjør det. Noe som tydeliggjør hvilke organisasjoner som er med og hvem som er «utenfor» organisasjonen, altså hvem som ikke er medlem (Gulati, Puranam, & Tushman, 2012, s. 17). Legitimitet og utrykk utad vil være viktig for enhver organisasjonene. Meta-organisasjoner vil kunne dra nytte av egenskapene til medlemsorganisasjonene. Hvorav medlemstall kan være indikator på mandat og legitimitet utad for meta-organisasjonen. Forankring i omgivelsene vil kunne gi fordeler med tanke på at gjenkjennelsesfaktor og omdømmebygging, noe som kan påvirke kredibilitet. Som videre kan bygge grunnlaget for lokal innflytelse og legitimitet. Meta-organisasjonen sine evner, kunnskaper, ekspertise, og «tyngde» vil være med å skape kredibilitet og videre utvikle muligheten for påvirkning og fremme sin felles agenda (Gulati, Puranam, & Tushman, 2012, s. 17). Profilen til meta-organisasjonen vil avhengige av antall medlemmer, noe som kan

fremme robusthet og lokalt omdømme. I hovedsak vil legitimitet knyttes til en total helhet i meta-organisasjoner, der det utad kan presenteres en identitet som er med å understreke viktigheten, samt originaliteten til organisasjonen, som kan påvirke relasjonene til omgivelsene for organisasjonen.

Innenfor medlemskapet er en av forutsetningene at medlemmene kan bidra til organisasjonen på andre måter enn å kun være medlemmer, eller «eiere» av organisasjonen. Dette kan være deltakende bidrag i form av en medlemskaps avgift, eller andre deltakende aktiviteter og bidra med egne ressurser. Ressurser som kan bli bidratt med kan være møtearenaer, kollektive verktøy eller andre ressurser, som kan defineres som indirekte ressurser. Meta-organisasjoner kan med hjelp av medlemsavgiftene kjøpe inn eller leie egne ressurser som kontorer, ansatte til å arrangere møter, prosjekter, eller administrasjon av meta-organisasjonens interne styring. Dermed direkte ressurser som kan være gunstig for meta-organisasjoner. (Bor, 2014, 133)

Ved etablering av en meta-organisasjon vil medlemmenes rekrutteres med omhu av organisasjonen, og der medlemmene må beholdes for at organisasjonsstrukturen skal kunne bestå. Medlemsavhengighet vil dermed være en stor overordnet oppgave for meta-organisasjoner, samt å holde organisasjonene og medlemmene innenfor visse karakteristiske områder, der sterke medlemmer strategisk blir hentet inn og forsøkt beholdt innenfor organisasjonen. Identiteten til metaorganisasjonen kan sies å komme fra medlemmene selv, noe som underbygger viktigheten til medlemmene. Identiteten til meta-organisasjonen kommer ofte fra medlemsorganisasjonene, i større grad enn det ville gjort i en individbasert organisasjon. Hvordan meta-organisasjonen derav skal identifisere seg selv vil kunne bli et komplisert tema, og belyser andre problemstillinger koblet til medlemskap og organisasjonens fremtidige mål, visjoner og oppgaver.

3.1.5 Meta-organisasjoner og deres tilegnelse av makt og innflytelse

En av de flere definerende kjennetegnene i strukturen til meta-organisasjon er fraværet av formell autoritet, som normalt blir oppstår i organisasjoner på grunn av en arbeidstaker-arbeidsgiver relasjon mellom deltakere. Autoriteten som kan diktere valg av handlinger, og autoritet som blir utøvd og oppstår i en slik relasjon er en avgjørende del for de ulike valgene for organisasjonsstruktur og designet av en organisasjon. I en meta-organisasjon vil formell

autoritet i form av oppgavefordeling forgå internt innenfor grensene i hver enkel medlemsorganisasjon, noe som ikke overlapper hvordan organisasjonene forbindes med hverandre (Gulati, Puranam, & Tushman, 2012).

Den flate strukturen til meta-organisasjoner vil gjøre de ulike maktstrukturene annerledes enn i en organisasjon bestående av individer. Da det i meta-organisasjoner ofte vil være en uklar grense mellom den sentrale ledelsen og medlemsorganisasjonene. Dilemmaet rundt arbeidsfordeling oppstår i den grad at man har en administrativ arbeidskapasitet og handlekraft, som til kan føre til overlapping av administrasjon og medlemsorganisasjoner. Autonomien til medlemsorganisasjonene vil kunne påvirke maktbalansen, noe som igjen kan diskuteres å påvirke legitimiteten til meta-organisasjoner. Som dermed kan være forstyrrende for balansen mellom den sentrale ledelsen i medlemsorganisasjonene og det administrative handlingsrommet i meta-organisasjonen.

Det hierarkiske autoriteten i en meta-organisasjonene kan dermed bli karakterisert som svak på grunn av tre punkter:

1. Balanseringen av autonomi
2. Avhengighet av medlemsinnsatsen
3. Avhengigheten av medlemmenes organisasjoner

(114-119, Ahrne & Brunsson, 2008)

Maktstrukturen i organisasjonen blir i hovedsak påvirket av den sterke autonomien til ulike medlemsorganisasjonene. Uforutsigbarheten rundt fremtiden til meta-organisasjoner er forklart det er vanskelig å kunne forutse medlemmenes fremtid i organisasjonen, og dermed hvor lenge medlemskapet består. Det kan også oppstå problematikk i den grad at enhver organisasjon har muligheten til å forlate meta-organisasjonen og opprette en konkurrerende organisasjon til enhver tid. Medlemmer beholder dermed i denne typen medlemskap sin egen identitet og autonomi, noe som blir videreført til meta-organisasjonene, siden den vil være avhengig av den organisasjonsidentiteten medlemsorganisasjonene tilfører. Med denne autonomien medfører det også vanskeligheter med å etablere og håndheve strenge regler ovenfor medlemsorganisasjonene. For å kunne overkomme dette eventuelle problemet vil det ofte opprettes selv-regulerende standarder for medlemmene, som er til for å kunne opprettholde interaksjon og kollektive handlinger. Slike standarder er ofte mindre begrensende enn det man finner i organisasjoner bestående av individer.

Hvordan meta-organisasjonene håndterer dette er mange tilfeller et problem som utfolder seg, som både kan ha påvirkning på organisasjonens struktur og tilhørende medlemskap. Siden den hierarkiske autoriteten vil kalles svak i slike institusjoner, vil det være viktig å skape en felles forståelse blant alle medlemmene, gjennom å ta avgjørelser ved hjelp av konsensusstyring og felles visjoner.

Da det vil være en begrenset mulighet for antall mulige medlemmer som er aktuelle for deltakelsen i en meta-organisasjon, vil det være avgjørende å finne relativt like organisasjoner som kan delta og være medlemsorganisasjoner, noe som gjør det vanskelig å erstatte disse organisasjonene. Det vil altså være avgjørende å opprettholde medlemsbasen for en meta-organisasjon. Avhengigheten til medlemsorganisasjonene er noe av det mest grunnleggende i meta-organisasjoner, noe som uttrykker i hvilken grad medlemsorganisasjonen ofte har stor handlingskapasitet og kunnskap, som ofte vil bli ansett som større enn i en meta-organisasjon. I mange tilfeller vil medlemsorganisasjonene inneha flere ressurser og høyere status. Mange av medlemsorganisasjonene kan dermed i noen tilfeller være konkurrenter innenfor samme kunnskapsfelt som meta-organisasjonen. Noe som kan bli problematisk for hvordan meta-organisasjonen klarer å samhandle og beholde legitimiteten av sine medlemsorganisasjoner. Mange av karakteristikene til meta-organisasjoner vil være inspirert av medlemsorganisasjonene, der de vil inneha store variasjoner av struktur, som administrasjon og kompetanse, som i tilfeller også kan skape konflikt mellom medlemmene. Grunnleggende interesser og andre forskjeller innenfor strukturen til organisasjonene kan utgjøre store ulikheter når det kommer til forventninger til målsetninger og visjoner. Meta-organisasjoner vil i mange tilfeller strekke seg etter å alltid ha visse likheter med medlemmene sine, men der medlemmenes interesse i å beholde likhetstrekk til meta-organisasjonen visse vil kunne variere.

3.1.6 Nettverksamarbeid og økt handlingskapasitet for meta-organisasjoner

De forskjellige utgangspunktene, som enten forklarer meta-organisasjoner som formelle organisasjoner, eller som uformelle nettverk, vil begge bruke det underliggende argumentet og ideen om å kunne organisere kollektive handlinger. Noe som vil være grunnlaget for etablering av en meta-organisasjon, for å bedre kunne få kontroll og påvirke eksterne organisasjoner og offentlige institusjoner.

Meta- organisasjoner sine egenskaper som nettverk og samlingspunkt forsterkes av argumentet om motivet for etablering. Altså for å øke informasjonsutveksling og utvikling av felles kunnskap innenfor visse tematiske rammer. Dermed vil opprettelsen av meta-organisasjonen speile et behov for å skape eller forsterke status på visse organisatoriske områder, eller for å kunne organisere seg mot et bestemt politisk mål. Både opprettelsen av meta-organisasjoner og medlemskap vil preges av det å kunne tilrettelegge for og utvide den eksterne innflytelsen, og dermed skape en økt handlingskapasitet med det etablerte felleskapet. I mange tilfeller vil dette være interesseorganisasjoner som driver lobbyvirksomhet mot politiske institusjoner. Ved å konsentrere og samle medlemmenes hver enkelt ressurs vil det kunne underbygge og fremme en unik bredde kunnskap om de håndteres godt. Dette kan ofte øke muligheten og legitimiteten for påvirkning innen et bestemt teoretisk fagfelt eller et bestemt politisk område, som meta-organisasjonen ønsker et monopol på for å øke sannsynligheten for påvirkning og innflytelse. Medlemsorganisasjonene kan dermed sies å ha to ulike valg: enten bli medlem av meta- organisasjonen, eller stå alene i sitt fagfelt. Teorien forslår at meta-organisasjoner sin attraktivitet er påvirket av medlemmenes ønske om en sosial status, som de vil kunne inneha ved å bli medlem av en meta-organisasjon, som de ikke kan oppnå for seg selv (Ahrne & Brunsson, 2008).

De ulike medlemmene i meta-organisasjonen kunne bidra til en deltakersum av ferdigheter og funksjoner, denne sees på som mindre sammenliknet med medlemmene sine egne ressurser, og der deltakingen i nettverket generelt sjeldent vil resultere i store summer, spesielt til sammenlikning hvis noe skulle blitt arrangert eller etablert av en medlemsorganisasjon alene. Ofte blir reduksjonen av medlemsorganisasjonene sin egen autonomi sett på som den overordnede prisen å betale for medlemskap, samt at identiteten kan bli påvirket, som igjen kan påvirke en enhver organisasjon sin selvstendige påvirkningskraft.

Når det kommer til grad av vellykkethet og effektivitet blant organisasjoner måles dette som regel opp mot et ideal der en organisasjon opptrer enhetlig, ved å treffe rasjonelle beslutninger, samt evnen til å kunne sette målene ut i live, altså realisere de. Det teoretiske rammeverket rundt metaorganisasjoner argumenterer for at meta-organisasjoner må vurderes etter en annen standard, enn individorganisasjonene. Det blir blant presisert at det kan være vanskelig å finne måter å klare å måle effektiviteten og selve nytteverdien til meta-organisasjoner. Der det skilles mellom det som kalles sovende organisasjoner og aktive meta-organisasjoner, da dette kan være viktig siden meta-organisasjoner ofte spiller en kommuniserende rolle på vegne av sine medlemsorganisasjoner, og dermed burde være

påpasselige slik at de ikke risikerer å kun bli sett på som overfladiske. De burde heller ha en klar rolle innenfor segmentet eller fagfeltet de ønsker å oppnå innflytelse (Berkowitz & Dumez, 2016). Den grunnleggende teoretiske forståelsen bunner hovedsakelig ut i at meta-organisasjoner og medlemmene deres til stadighet vil være i konkurranse om identitet, autoritet og autonomi. Noe som igjen kan komplisere rollen og effektiviteten til meta-organisasjoner.

Forventningen til meta-organisasjoner sin handlingskapasitet og muligheten for ekstern påvirkningskraft vil være det overordnede grunnlaget for etableringen av meta-organisasjoner, der premisset vil ligge at samlet kunnskap og ressurser fra ulike medlemsorganisasjoner vil forsterke disse mulighetene. Det underliggende formålet og fordelene er at det vil fremme former for samarbeid mellom organisasjoner, ved å kombinere instrumentene til formelle organisasjoner med en fleksibel og tynn organisasjonsstruktur. Med en større samling av kompetanse og kunnskap blant medlemmene, som utbygger medlemmenes kapasitet for påvirkningskraft. Altså, der den fraværende hierarkiske strukturen til organisasjonen kan være avgjørende at de forekommer en større kommunikasjon på tvers av grenser. Samhandling innenfor visse rammer og i andre arenaer, med kommunikasjon som har muligheten til å kunne nå medlemmer gjennom flere kanaler. (Ahrne & Brunsson, 2008, 165)

3.2 Meta-organisasjoner og politisk innflytelse

Som en del av det strategiske utgangspunktet til meta-organisasjoner vil det i mange tilfeller være et ønske om å posisjonere seg i samfunnet. Noe som blant annet kan forekomme ved skaffe seg politisk innflytelse. Dette vil komme i mange former, og vil kunne være forskjellig for meta-organisasjoner, enten på nasjonalt, lokalt eller på overnasjonalt nivå.

3.2.1 Politikktutforming

Organiserte grupper i samfunnet vil komme i mange ulike former og størrelser, hvordan disse kan delta i utforming av politikk, der ulike former for samfunnsgrupper har endret rolle i politikkenes utforming. I et representativt demokrati vil ikke de politiske organene fungere i et

vakuum. Hvordan samfunnet endrer seg, og hva slags interesser samfunnsgrupper besitter vil være grunnlag for å utforme offentlig politikk.

Ordninger for interesseformidling har betydelige forskjeller mellom politikkområder, når det gjelder omfanget og hva som tas i bruk. Offentlige høringer er et av virkemidlene hvor samfunnsaktører kan tilkjenne sine synspunkter. Organiserte grupper vil forsøke å få gjennomslag for sine egne definisjoner eller løsningsforslag, dette kan argumenteres med deres faglige ekspertise til å kunne underbygge deres egne synspunkter.

Det statsvitenskapelige teoretiske bakteppet for samfunnsgruppers deltakelse i politikktutforming springer ut ifra de historiske ideene om pluralisme. Gruppepolitikk, et begrep innført som en av innfallsvinklene, var en grunnleggende ide om gruppenes frie kamp om innflytelse av politikktutvikling. De politiske institusjonene vil under slike omstendigheter fungere som en nøytral dommer, som kan formalisere utfallet av konkurransen mellom de organiserte interessene.

Forholdet mellom politikk og administrasjon vil også være avgjørende innenfor politikktutforming. Under formannskapsprinsippet innebærer det at administrasjonen skal ledes av en administrasjonssjef. Ansvarsområder som utredning og tilrettelegging av politiske saker for de folkevalgte er en stor del av oppgavene der, samt ansvaret for å iverksette vedtak i politiske organer. Politikerne sine oppgaver vil dermed falle på å lage mål og retningslinjer, samt kunne gjøre enkeltvedtak og overvåke iverksettingen. Styring under denne modellen i formannskap prinsippet vil være avgjørende for politikktutforming og i stor grad være preget av administrativ autonomi og underordning (Saxi, 2006).

3.2.2 Institusjoner og aktører i politiske prosesser

Det politiske styringssystemet omfatter de offentlige institusjonene, og som ofte tar utgangspunkt i den parlamentariske kjeden, eller den parlamentariske styringskjeden (Olsen, 1978, s.25-27).

De ulike stegene i den politiske prosessen vil i stor grad være forinntatt de offentlige myndighetene, blant annet kommuner. Samfunnsinteresser forutsettes her å komme til i politiske prosesser, noe som fremhever begrepet om undersystemer. Begrepet har i stor grad

utviklet seg for å kunne beskrive hvordan ulike interessenter kan knytte seg til de ulike politikkområdene (Howlett, Ramesh, Perl, 2009, s.84)

Et politikkområde vil ha underliggende systemer som avgrensner alle mulige aktører og institusjoner som har interesser knyttet til politikkområder. Disse aktører innehar kunnskap, ressurser eller innflytelse til å kunne være med å foreslå løsninger eller fremme interesser. Noe som kan komme fra relevante ekspertmiljøer eller andre typer aktører. Innen undersystemet vil det oppstå diskursfellesskaper, noe som ofte blir illustrert som et nettverk på et politikkområde. Disse nettverkene kan variere med tanke på hvor tett aktørene er innlemmet til myndighetene og hvilke ressurser de innehar.

Undersystemene vil aktører som interessegrupper eller private firmaer søke for å fremme egne eller andres interesser. Dette kan oppstå i ulike deler av den politiske prosessen og det er variasjoner i hvilken grad ulike aktører har på ulike politikkområder. Interessegrupper vil med sine erfaringer, behov og ønsker bli deltakende ressurser for utarbeidelsen av politikk, noe som ofte sees på som en kurtise. Innvirkning kan også komme fra ulike former for ekspertise. Derav vil interesseorganisasjoner i mange tilfeller frembringe sin egen ekspertise, gjerne på sitt egne fagfelt, ligge til grunn for sin argumentasjon for sine interessepolitiske synspunkter, samt en integritet og troverdighet. Ekspertkunnskap kan komme i mange former, der det kan underbygge argumentasjon for hva slags politikk som burde føres, enten av politikere selv, eller fra forvaltningen. Underliggende, for å kunne ha en felles problemforståelse, samt løsninger på politisk utvikling. Begreper som politisk fellesskap brukes der undersystemer utvikles for ulike politikkområder. Hovedsakelig brukes det for å understreke behovet for ekspertise og spesialisert kunnskap. (Richardson & Jordan, 1979)

3.2.3 Den korporative kanal

Det er i hovedsak to forskjellige måter å styre relasjonene mellom organiserte interesser og statlige aktører, den korporative kanal og lobbyvirksomhet. Den korporative kanal blir forklart som en innlemmelse av interessegrupper i politikkutviklingsprosessen og implementeringen av politikk. Den korporative kanal vil i hovedsak dekke deltakelsen av organiserte interesser gjennom deltakelsen ekspertutvalg, komiteer, konsultasjonsprosesser, høringer, eller andre former for formell kontakt. Mange vil dermed argumentere for at korporatisme er noe som er institusjonalisert. Noe som betyr at hvis noe til stadighet i større grad er uformell kontakt og

ad hoc basert, som i begrenset grad er institusjonalisert, vil kan heller kunne trekke frem begrepet om lobbyvirksomhet. Korporatisme vil argumenteres som en institusjon som spesifisere hvilke organisasjoner som får tilgang til politiske beslutnings arenaer, men der det vil være uklare og mindre stenge retningslinjer for tilgang under lobbyisme. Den korporative strukturen vil i hovedsak bli satt opp av offentlige institusjoner, og der interesseorganisasjoner videre kan initiere til samhandling. I lobbyvirksomhet vil initiativet hovedsakelig komme fra interesseorganisasjonene der de ikke vil være involvert i den gjeldende beslutningstakingen (Christiansen & Rommetvedt, 1999).

Hva som gjelder lokale relasjoner mellom offentlige autoriteter og organiserte interesser vil det kunne to-deles mellom strategier rettet mot administrative aktører, samt strategier rettet mot lokale politiske aktører. Det vil dermed være viktig å se i hvilken grad man kan måle lokalpolitisk påvirkning etter i hvilken grad det er institusjonalisert.

Det er viktig å kunne forstå forholdet mellom det som kalles korporatisme og det som blir kalt konsensus- styring. Da litteraturen kan virke uenig i hvilken grad man kan se på korporatisme som et element i konsensus- styring. Der noen vil mene at dette er to ulike fenomener, vil andre mene at korporatisme er systemet rundt interessegrupper som i hovedsak går sammen med et majoritetsstyre. Man kan si at den konsensus orienterte korporative politikktutviklingsprosessen i stor grad er inkluderende, og som konsept kan relateres til de politiske elementene i konsensusbasert styring. Noe som innebærer en deling av utøvende makten, altså en balansert utøvende og lovgivende relasjon, høy grad av valg proporsjonalitet, flerparti system og flere ulike dimensjoner av partipolitiske konflikt (Crepaz & Lijphart, 1995).

Forskningen rundt korporatisme har i de siste årene satt søkelys på hvordan politikken utformes i selvstyrte, mer eller mindre formaliserte nettverk. I all hovedsak vil det i slike nettverk styres og koordineres gjennom diskusjoner og forhandlinger med representanter for offentlig politikk og forvaltning, samt organiserte samfunnsgrupper og private selskaper (Sørensen & Torfing, 2007). Direkte kontakt mellom samfunnsgrupper og myndighetene har blitt fremholdt å ha sine egne kanaler for å kunne sende signaler fra samfunnsgruppene til det politiske systemet. Da kommunikasjonskanalene mellom samfunnsgruppene og det politiske systemet har både en tilbudsside og en etterspørselsside, noe som tilsier at det ikke bare er

samfunnsgruppene som forsøker å påvirke, men offentlige myndigheter også ønsker signaler fra samfunnsgruppene.

Den korporative kanal kan beskrives som et mulig samarbeid mellom lokale frivillige organisasjoner og kommunen. I noen tilfeller kan dette bli problematisert. Hovedsakelig reises det argumenter om at visse organisasjoner kan få særstillinger i lokaldemokratiene, da utgangspunktet i mange kommuner er at borgere skal stille på et likt nivå. Argumentet blir dermed at dersom man gir de lokale organiserte interessene en særlig interesse i avgjørelsesprosesser i lokaldemokratiet, samt tilgang til kommunale ressurser, kan de som er mindre organiserte i noen grad kan ende med mindre former for ressurser. I kommuner som stiller seg disponibel og åpen for områdeorganisasjoner som for tilgang til utdeling av ressurser, kan dette føre til at områder som ikke er dekket av slike typer foreninger eller organisasjoner kan risikere å ikke bli tildelt en lik mengde med ressurser. Dersom lokale frivillige organisasjoner og kommuner har tette bånd vil dette også kunne svekke organisasjonens egen evne til å kunne en selvstendig stemme i lokalsamfunnene. Hvis organisasjoner også bli avhengige av tilgangen til kommunale ressurser eller tilgang til avgjørelsesprosesser kan det svekke evnen til organisasjonen til å kunne kritisere kommunen, som en aktiv samfunnsstemme. Noe som igjen kan føre til at organisasjonene bærer preg av samme tankegang som vil foregå internt i kommunen. Ved å tillegge oppgaver eller overføre ressurser til frivillige organisasjoner i samfunnet kan kommunene risikere å frigi seg sin egen makt og forstyrre deler av lokaldemokratiet (NOU, 2006:7).

3.2.4 Politisk innflytelse gjennom partnerskap

Partnerskap eller samarbeid mellom offentlige myndigheter og private institusjoner er noe som har blitt et virkemiddel i mange samfunn. Dette vil ofte forekomme som en frivillig samarbeidsrelasjon. I hovedsak kan man si at det ligger en ide om at slike partnerskap eller relasjoner vil føre til merverdi for både offentlige og private interessenter. Spørsmål som reiser seg i denne typen samarbeid er i hvilken grad samfunnsaktører trekkes inn i samfunnsstyringen. Institusjonalisert samarbeid mellom offentlige myndigheter og private aktører kan sees i flere variasjoner og kan være partnerskap, nettverk eller korporativisme.

Sammenfallende med behovet for større grad av kollektive handlingsplaner for mer komplekse problemstillinger har partnerskap blitt et virkemiddel for løsninger som ligger utenfor offentlige myndigheters rekkevidde. Denne formen for partnerskap og samarbeid faller utenfor den tradisjonelle hierarkiske relasjoner som er utbredt i klassisk politisk organisering og styring. Brytning av denne klassiske forståelsen at en samfunnsfunksjon ivaretas av et partnerskap vil koblingen til et representativt demokrati styrkes, enn det ville gjort om offentlige myndigheter hadde handlet på egen hånd.

Når det kommer til demokratisk evaluering av denne former for partnerskap, vil den kunne bli mål sammen med legitimitet og styring. Dermed må man ikke bare sette søkelys på en manglende politisk styring, men heller se mot det partnerskapene bidrar med. Underliggende denne diskusjonen om partnerskap og samarbeid mellom offentlige myndigheter og private aktører vil det være underliggende former som kan forklares. Det er i statsvitenskapen ulike former for styring som blir presentert. Partnerskap bli i hovedsak forklart som en vedvarende samarbeidsrelasjon mellom minst to prinsipaler som overfører ressurser til partnerskapet, der de ulike partene har medansvar for utfallet. Det vil beskrives som utvekslinger av ressurser og der deltakerne påtar seg en risiko for utfallet i partnerskapet (Røiseland, 2013).

Skillet mellom partnerskap skiller seg fra de to andre klassiske formene for styring, den klassiske i offentlig styring og styring gjennom markeder, som i hovedsak er de to hovedalternativene til politiske beslutningstakere. Den offentlige styringsprosessen blir ofte beskrevet som hierarkisk og forankrede kommandokjeder, der det forventes at politikere fremskaffer nødvendige ressurser, og der den offentlige administrasjon har i hovedoppgave er å utforme og iverksette tjenestene. Ved styringsprosesser overlatt til markedet vil organisering og levering av tjenester bli preget av markedsaktører. Dette vil være etter fastsatte politiske beslutninger. I senere år har litteraturen rundt styringsformer blitt utvidet til å inkludere nettverkssamarbeid. Dette forklares som noe hverken private eller offentlige instanser, men som sammensatt styringsform. Styringsformen baseres på en antakelse om at de involverte aktørene er gjensidig avhengige av hverandre, hvor de forhandle gjennom en nettverksstruktur, som i hovedsak baseres på tillit og felles fremtidsrettede målsetninger.

Det er underliggende forskjellige typer for partnerskap, som kan komme til uttrykk i de ulike styringsformene. I dette tilfellet kan man si at for samarbeid mellom en privat aktør, slik som en meta- organisasjon vil det kanskje kunne knyttes til nettverk som grunnleggende

styringsform og som et institusjonaliserte partnerskap i det lokale samfunnet. I litteraturen kan disse type partnerskapene bli kalt for organiske, og vil i hovedsak blitt forstått som en type nettverksstyring. Gjensidige forhold mellom partene og aktørene vil her være gjensidig avhengige av hverandre og samarbeidsrelasjoner som i liten grad baser på hierarkiske relasjoner. Noe som betyr at det baseres på tillitsbaserte relasjoner mellom hverandre, samt at det kreves en felles forståelse for hva slags problem som skal løses og hvilke midler som trengs for å kunne nå det bestemte målet. Det vil i hovedsak kunne klassifiseres som et institusjonalisert partnerskap.

Denne institusjonaliseringen av partnerskap mellom private aktører og offentlige myndigheter vil kunne være en bakgrunn for samfunnsaktørers medvirkning i samfunnet, samt muligheten for ulike interesseorganisasjoner til å kunne bidra i politiske prosesser. Samarbeid og partnerskap vil være utbredt der man vil dekke og ta fatt på blant annet kompliserte problemer eller problemstillinger. Der det forutsettes samarbeid på ulike forvaltningsnivåer og involvering av andre aktører, blant annet private aktører fra samfunnet ellers. Her faller argumentet tilbake på den grunnleggende antakelsen at det til stadighet oppstår mer kompleksitet i de problemene som oppstår, som krever større handlingskapasitet, blant ulike ledd av samfunnet for å kunne ta hånd om disse. Mange partnerskap vil også ha en tilknytning til mer omfattende planer til lokal utvikling eller byplanlegging, hvor aktører som lokale næringselskaper eller andre miljøorganisasjoner kan ha en fremtredende rolle i partnerskapet. Disse vil i mange tilfeller bære trekk av å være institusjonelle da utgangspunktet kan ha vanskelig for å definere hva problemene eksakt består i og en fremtredende handlingsplan på hvordan å håndtere de. Styring av et partnerskap eller samarbeid vil ha et søkelys på selve prosessen, gjennom blant annet å støtte opp deltakerne som er involvert i prosessen for å bedre informasjonsflyt og læringsutbytte mellom partene. Ut ifra problemet som skal løses, velges partene ut ifra om det deles en felles forståelse (Røiseland, 2013)

3.2.5 Meta-organisasjoner og nettverkssamarbeid

Som en del av flere ulike former for samarbeid mellom organisasjoner på grunnlag av mer komplekse problemstillinger har det også blitt nevnt former for nettverkssamarbeid mellom ulike organisasjoner. Noe som i litteraturen blir beskrevet som kontakten eller forholdene som ledere opprettholder utenfor sin indre kjerne (Zyzak & Jacobsen, 2020,1349). Ledelsesmessig nettverkssamarbeid, eller organisatoriske nettverkssamarbeid (managerial networking)

omhandler i de fleste tilfeller det å sette bestemte strukturen for en organisasjon og hvordan de ansatte sine arbeidsoppgaver koordineres for å kunne oppnå sine visjoner og mål. I tillegg til å opprettholde relasjoner med både individer og organisasjoner. I tillegg vil det være nettverkskontakt som blir en viktig tilleggsoppgave for ledere. På et organisatorisk nivå vil det ledelsesmessig nettverkssamarbeid bli kunne forklart som utøvelsen av å opprette eller vedlikeholde forholdet med en rekke organisasjoner for å kunne utveksle, utøve eller produsere tjenester imellom medlemsorganisasjonene. Dermed hvordan en leder eller ledelse opprettholder eller etablerer viktige koblinger mellom organisasjonens ledelse og andre eksterne aktører. Ledelsesnettverking kan enten defineres som interne eller eksterne. De som er orientert internt vil ha aktiviteter som involverer koordinering av menneskelige og økonomiske ressurser internt i organisasjonen for å kunne nå visse organisatoriske målsetninger. Når det kommer til nettverksbygging eksternt, vil dette sette søkelys på ledelsen sin mulighet for samarbeid eller interaksjon med andre organisasjoner og aktører.

I litteraturen trekkes dermed meta- organisasjoner inn her. Grunnlaget for ekstern påvirkning og relasjoner knyttet til omgivelsen sine, kan være viktig å legitimiteten for meta-organisasjonen i seg selv. Dermed presenteres det ulike former for avstand meta-organisasjonen kan ha til sine omgivelser. Den første presenteres som tett ekstern utveksling, som kommer fra meta-organisasjoner innefra, der tilknytningene kommer fra lederen av meta-organisasjonen og med andre aktører som deler like former for interne formelle karakteristikk. Den andre er nære eksterne utvekslinger siket til relasjoner og nettverkssamarbeid med aktører som håndterer en annen form for formell struktur enn meta-organisasjonen, men der den fysiske distansen er liten. For eksempel om organisasjonen er i samme region. Mellom- distansen blir beskriver nettverksamarbeid med aktører som deler samme formelle karakteristikk i den formelle strukturen til meta-organisasjonen, men der den fysiske distansen er utenfor den fysiske distansen til meta-organisasjonen sitt domeneområde. Med lang avstand reflekterer nettverkssamarbeid som i hovedsak blir etablert på grunn av utenforstående samarbeid, og foregår de gangene både de fysiske strukturene og avstanden er langt vekk fra meta-organisasjonen (Zyzak & Jacobsen, 2020,1351).

I offentlig sektor vil nettverkssamarbeid ofte bli assosiert med governance begrepet. Noe som blir beskrevet å oppstå i situasjoner der det er høy grad av avhengighet mellom ulike organisasjoner, og der den hierarkiske formen for styring ikke er effektiv nok for politikktvikling og i politiske implementeringsprosesser. Nettverk vil allikevel ikke kunne erstatte de byråkratiske organisasjonene, men legger heller til mer strukturell kompleksitet.

Meta-organisasjoner karakteriseres som mer komplekse enn tradisjonelle, integrerte organisasjoner, fordi de er avhengige av deres egne delegerte makt fra eierne deres. Ettersom de er formaliserte med sine egne strukturer og ledelse. Allikevel vil de ikke bli sett på som fullstendige nettverk, men blir heller sett på som former for samarbeid som noe mellom hierarki og nettverksamarbeid. Ledere i offentlig sektor vil i hovedsak se på det som hensiktsmessig å holde kontakt med andre samfunnsinteresser og organisasjoner, og der man kan anta at former for lederbasert nettverksamarbeid er et viktig hjelpemiddel for meta-organisasjoner enn det er for tradisjonelle organisasjoner (Zyzak & Jacobsen, 2020, 1352).

3.3 Teoretiske følgepunkter

Teorikapittelet som omhandler meta-organisasjoner vil brukes som utspring for videre analyse av de empiriske funnene. I hovedsak vil hovedlinjene omhandle hvilke organisatoriske kvaliteter og fordeler meta-organisasjoner innehar for lokalpolitisk påvirkning. Meta-organisasjoner vil bruke de samlede egenskapene og kunnskapene til medlemsorganisasjonene for å fremme sine egen legitimitet, og bruke ressursene for å skaffe seg politisk innflytelse. Bruken av omgivelsene sine vil være viktig for at meta-organisasjoner skal kunne tilegne seg makt og innflytelse. Det blir dermed viktig å kunne se hvilken grad meta-organisasjonen bruker sine egne ressurser, slik som den interne staben og administrasjonen, for å samhandle med sentrale aktører. Dette kan blant annet skje gjennom bruken av korporative kanaler for å kunne komme nærmere til offentlige beslutningsarenaer. Meta-organisasjoner kan også kjennetegnes som formelle nettverk, og bruke dette for å kunne bli innlemmet i arenaer eller grupperinger med tilgang til politisk innflytelse. Noen av de aktuelle forskningsspørsmålene som er aktuelle å undersøke i analysen er blant annet:

- Hvilke organisatoriske egenskaper innehar en meta-organisasjon for å kunne utøve lokalpolitisk innflytelse?
- På hvilke måter kan meta-organisasjoner tilegne seg makt og innflytelse i sine omgivelser?
- Hvilke muligheter har meta-organisasjoner for påvirkning i lokal politikkutvikling?
- Hva kjennetegner legitimiteten til meta-organisasjoner for å kunne oppnå lokalpolitisk påvirkning?

4. Forskningsdesign og metode

4.1 Valg av case-studie som design

I dette kapittelet vil jeg prøve å presentere og argumentere for valg av design og metode i studien, samt det empiriske grunnlaget for oppgaven. Her vil det være hensiktsmessig å utdype hvilken form for data og innsamling prosess som har blitt brukt, samt hva som har vært positivt og negativt med dette.

Forskningsenheten som skal studeres i denne oppgaven blir basert på en holistisk casesentrert metode, altså holistisk datakonstruksjon med et casesentrert perspektiv. Målet med dette er å kunne se studieobjektene som et helhetlig system, der man har gjensidig avhengighet og komplekst samspill (Bukve, 2016, s.88).

Som tidligere nevnt vil oppgaven anvende et forskningsdesign som er basert på en case studie av en meta-organisasjon, Næringsforeningen i Kristiansandregionen. Næringsforeningen i Kristiansandregionen har et bredt spenn innenfor sitt nedslagsfelt. Medlemsbasen spenner seg fra Kvinesdal til Tvedestrand (Næringsforeningen i Kristiansandregionen, Årsrapport, 2022). I hovedsak omtales Kristiansand Kommune og by som knutepunktet for denne regionen, men innfatter også Lillesand, Birkenes, Vennesla og Iveland, men også Grimstad og Mandal.

For å best mulig kunne redegjøre for oppgavens formål og karakteristikker vil det være nødvendig tilpasse design og metode til dette. Problemstillingen vil prøve å fange opp et samfunnsfenomen og ulike mekanismer som preger samfunnet, da det er en spesiell type organisasjon man står ovenfor, vil det være sentralt med et betydelig kunnskapsgrunnlag. Studien legger opp til en beskrivende, eller eksplorerende tilnærming, for å tilstrekkelig kunne utfylle og svare på både problemstillingen og de underliggende forskningsspørsmålene. Samfunnsfenomenet som skal utforskes er av kompleks natur og det vil dermed være viktig med utfyllende kompetanse om organisasjonen for å kunne beskrive i hvilken grad og hvordan det er mulig å bruke kunnskap og ulike instrumenter for å kunne utøve påvirkning. Samt i hvilken grad hvilken legitimitet denne lokalpolitiske påvirkningen har. I denne

oppgaven vil det være hvordan en spesifikk organisasjon, Næringsforeningen i Kristiansand, bruker sine egenskaper for å utøve lokalpolitisk påvirkning. Det vil dermed være viktig å kunne se på egenskapene som organisasjonen besitter internt som politisk aktør regionalt, samt hvilke typer former for interaksjon og samhandling de bruker med andre samfunnsaktører de bruker for å oppnå dette. Noe som vil være avgjørende for å kunne måle i hvilken grad dette er positive egenskaper for lokalpolitisk påvirkning.

For å kunne omfavne den gitte problemstillingen er det viktig å kunne se hva slags egenskaper en meta-organisasjon innehar og hvordan disse kan bidra til kollektiv handling, og i hvilken grad dette kan brukes for å oppnå politisk innflytelse. Noe som krever en strategisk og klar gjennomgang i det teoretiske grunnlaget. Dette kreves for å kunne gå i dybden og detaljert av det datagrunnlaget for å kunne fange opp de ulike tendensene og samfunnsmekanismene som skal utforskes. Arbeidet med oppgaven krever dermed en induktiv tilnærming. Det uthentes dermed empiriske grunnlag fra en datainnsamlingsprosess, som videre blir behandlet ved hjelp av gjennomlesning, diskusjon og analyse. Systematisering av dette vil være viktig for å kunne se det i sammenheng med det teoretiske rammeverket.

Datainnsamlingen preges av å skaffe en mengde primærdata i form av kvalitativ karakteristikk, dette fordi det samsvarer mest til mekanismene og egenskapene som skal undersøkes, og for å få en helhetlig empirisk bakgrunn for å kunne undersøke visse forhold og nyanser. Dette vil jeg komme tilbake til senere i teorikapittelet. Det er viktig å understreke at betydningen av dokumentanalyse for å kunne underbygge den kvalitative empirien vil være en fordel. I hovedsak for å kunne eksemplifisere det teoretiske grunnlaget bedre ved å kunne redegjøre for nyanser man ser i caseeksempelet. Dette vil i stor grad dreie seg om årsmeldinger/ årsrapporter, samt nødvendig informasjon om organisasjons- struktur og bakgrunnsinformasjon om Næringsforeningen. Dermed vil det hovedsakelig dreie seg om personlige intervjuer som primærdata, og dokumentanalyser som en sekundær kildebruk. For å kunne trekke frem mengder med informasjon og empiri direkte fra organisasjonen og primærkilder.

Ved valg av datakonstruksjon og metode var det viktig å finne frem til en tilnærming som samsvarer med oppgavens omfang og hva den prøver å fange opp. Valget falt på kvalitativ metode. Å adressere både problemstillingen og de underliggende forskningsspørsmålene med

grundig datainnsamling var viktig. For å få en helhetlig forståelse av et komplekst samfunnsfenomen for å kunne forstå og underbygge det teoretiske rammeverket. En forklaring på kvalitativ metode kan være; «*kvalitativ forskning starter og returnerer til ord, prat og tekst som en meningsfull representasjon av ulike fenomener*» (Pratt, 2009, s.856). Kvalitativ metode vil forklares med å kunne rette fokus mot det å synliggjøre kvaliteten på enhetene som blir undersøkt. I tillegg til å kunne studere visse fenomener i de miljøene de naturlig er til stede. For å kunne få en grunnleggende forståelse på hvilke måter ulike mekanismer i samfunnet beveger og påvirker hverandre. Dermed kan de vise holistiske beskrivelser av virkelighetsoppfatninger som ikke kan reduseres til få variabler.

Med denne metoden kan man i større grad få muligheten til å forklare de observasjonene man gjør seg rundt et fenomen, ved å gå dypere inn i en materie for å kunne synliggjøre mer komplekse teorier og konsepter opererer under visse omstendigheter. Ved å bruke en person i samfunnet som referansepunkt, kan man få innsikt i hvordan de direkte blir påvirket eller opplever et samfunnsfenomen. Noe som forteller oss hvordan en konseptet fungerer i realiteten, og hvilken grad et teoretisk utgangspunkt vises i realitet, samt i hvilken grad og hvordan den oppfattes. Ved å ha mennesker som undersøkelsesenheter kan dette gi en forklaringsverdi for hvor komplekst samfunnsfenomenet er (Rynes & Gephart Jr, 2004, s. 455).

4.2 Begrunnelse for valg av case

I denne studien benyttes en enkelt case. Caset er en regional næringsforening lokalisert innenfor en typisk norsk storbykommune, Kristiansand. Jeg har i oppgaven valgt å benytte meg av en case som forskningsdesign. Oftest blir casedesign bli beskrevet som en form for dybdestudie, eller utforskning av noe presisert. Altså et samfunnsfenomen i sin virkelige kontekst. Målet er å kunne ta en enkelt hendelse eller tilfelle for å kunne generalisere i en større klasse. Man vil dermed kunne klare å kunne se kompleksiteten innen et spesifikt område eller system. Det blir i hovedsak gjennomgående bli definert i litteraturen «*intense kvalitative studier av en eller få undersøkelsesenheter*» (Bukve, 2016, s.121).

Argumentasjonen rundt generalisering av en case kan være en grunn til å være påpasselig med valget av case, som gjør at valget av case blir viktig å se fordeler og ulemper med. Hvordan

case er valgt vil avgjøre i hvilken grad man har mulighet til å teste teorier, enten falsifisere eller verifisere, som videre kan utvikle kunnskap (Flyvbjerg, 2006, s.219). Forventningen til deres egen innflytelse og ekspertise på deres politiske område, som hentes ut fra datainnsamlingen, vil være noe av det som blir sentralt å kunne se sammenfaller med sentrale statsvitenskapelige teoretiske utgangspunkter.

Dette vil si at man studerer en noe i sin helhet, for å så kunne tolke funnene slik at de kan generaliseres eller eventuelt overføres til andre sammenhenger. Det har dermed vært viktig å se etter informasjonsverdien i case om Næringsforeningen. Organisasjonen oppgaven velger å studere, næringsforeninger, er sentrale organisasjoner i mange lokalsamfunn og byer. Her finnes det mange variasjoner i størrelse, egenskaper og geografisk nedslagsfelt. Det bæres preg av at de større og eldre næringsforeningen som ligger i de fem største byene i landet har en større medlemsbase. En av disse er Næringsforeningen i Kristiansandregionen. Generalisering av dette case vil kunne være med på å utvikle kunnskap for hvordan slike organisasjoner har muligheten til å påvirke lokalpolitiske spørsmål.

Valget av case falt på Næringsforeningen i Kristiansandregionen, da det var viktig for meg å kunne ta for meg de lokale institusjonene. Hovedgrunnen falt på også min lokalkjennskap til nærmiljøet, samt for å få rettet blikket mot et spesifikt nedslagsfelt. Næringsforeningen i Kristiansand regionen kan på mange måter blitt en lokal skikkelse i lokalpolitikken, og har gjennom årene blant annet vært sentrale i byutvikling i Kristiansand. Samtidig har de en større regional stemme, og en større medlemsmasse som har vært voksende i stor grad det siste tiåret. På mange måter har Næringsforeningen vært en nærings- og handelsinstitusjon i Kristiansand by og region i lang tid. Den fremoverlente synligheten iblant annet media, men også i partnerskap og samarbeid gjør de til et objekt og undersøkelsesenheter som har muligheten til å ha et stort lokalpolitisk nedslagsfelt.

4.3 Datainnsamling

Innsamlingsmetoden for data var som tidligere underbygget, i kvalitativ forstand. Dermed er det vinklingen i form av intervjuer som har vært mest åpenbart. I tillegg har jeg valgt å tilføye med dokumentanalyse som en underbyggende og supplerende i henhold til problemstillingen og de underliggende forskningsspørsmålene. Nedenfor vil jeg prøve å redegjøre for disse datainnsamlingsmetodene.

4.3.1 Personlige intervju som primærkilde

Ønsket om personlige intervjuer ble fort konkludert i forskningsdesign- prosessen, da det var viktig å få utfyllende og refleksjoner i mengden av datainnsamlingen, for å kunne danne et større empirisk korrekt bilde av fenomenet jeg skulle undersøke. Valget falt så på individuelle intervju, da det var naturlig å bruke god tid på hver informant for å både skape tillit mellom hverandre, men også for å få en naturlig form for en til en samtale, så eventuelle refleksjoner kunne komme frem i en naturlig og fortrolig forstand. Intervjuguidene som ble brukt var i stor grad en veiledning på retningen av samtalen med informantene, og inneholdt mange presise spørsmål som trengtes for å kunne presise empirien var relevant. De fleste av informantene var i stor grad villig og fleksible til å møtes, med en ramme på 30 til 60 minutter.

Valget av informanter var viktig for å kunne belyse flere sider av et komplekst samfunnsfenomen, som lokalpolitisk påvirkning. Det var en selvfølge å få medlemmer fra Næringsforeningen til å komme med data og individuelle refleksjoner om sin egen posisjon. Dette gjaldt også sentrale politiske figurer i Kristiansand også som hadde en relasjon til, eller en formening om Næringsforeningen i Kristiansand. For å kunne dykke dypere inn i hvilke nedslagsfelter de har i lokalpolitikken var det også viktig å få informanter fra det administrative siden i Kristiansand Kommune. Ved å ha informanter fra ulike steder i politikktutvikling var hovedsakelig for å få et helhetlig kunnskapsgrunnlag knyttet til innflytelsesgrad og kanalene til gitte meta- organisasjon; Næringsforeningen i Kristiansand. På grunn av bredden av informanter, var det viktig å ha intervjuguides som var ulike og unik for hvilken posisjon de hadde. Dermed falt valget på to forskjellige intervjuguides, en som i hovedsak gikk til informantene som var fra Næringsforeningen, samt en intervjuguide som konsentrerte seg om de politiske og administrative informantene som aktører fra kommunen. Dette gjorde at jeg i stor grad fikk en bredde i spørsmålene i datainnsamlingen. Det helhetlige informasjonsgrunnlaget har kommet fra ulike aktører fra ulike organisasjoner og har i den forstand gitt et bredt overblikk over de ulike temaene studien skulle undersøke.

Listen med sentrale aktører som var sentrale for uthenting av informasjon var noe som ble bestemt i både i forkant av intervjuene, men også etter hva som ble anbefalt av sentrale skikkelser i Næringsforeningen. Valget av informantene falt på tre stykker som var innenfor Næringsforeningen i Kristiansandregionen, som på ulike måter kunne gi meg innsikt i

hvordan organisasjonen fungerer innad, samt hvordan de presenteres seg selv utad og hvilket inntrykk de har av seg selv. Samt fire stykker fra politisk og administrativ side i kommunen. Som dermed kunne gi meg innsikt i hvordan innflytelsen og påvirkningen til Næringsforeningen blir oppfattet av aktører i kommunen. Informantene til denne oppgaven ble dermed:

Informant 1.	Næringspolitisk leder i Næringsforeningen i Kristiansandregionen
Informant 2.	Leder for strategi og utvikling i Næringsforeningen i Kristiansandregionen
Informant 3.	Leder for aktuell ressursgruppe i Næringsforeningen i Kristiansandregionen
Informant 4.	Gruppeleder for Arbeiderpartiet i Kristiansand
Informant 5.	Rådgiver i Businessregion Kristiansand
Informant 6.	Gruppeleder for Høyre i Kristiansand
Informant 7.	Daglig leder i Businessregion Kristiansand

Vedlagt i oppgaven ligger intervjuguiden som ble fulgt for intervjuene. Intervjuene ble semistrukturert etter denne, med visse tilpasninger som ble gjort underveis med tanke på informantene og hva som var relevant informasjon. Intervjuguide ble i hovedsak drevet frem av aktuell teori som skulle legges frem, der ulike temaer ble diskutert basert på denne. Dette var blant annet:

- Bakgrunnsopplysninger som nåværende rolle eller tittel
- Næringsforeningen struktur, organisering og strategiske satsningsområder
- Næringsforeningens eksterne rolle, omgivelser og samarbeidsaktører og opplevelse av egen legitimitet i lokal politikkutvikling
- Innflytelseskkanaler som blir brukt i lokal politikkutvikling, møtearenaer mellom Næringsforeningen og kommunen
- Opplevelse av egen ekspertise og betydningen av denne, både fra Næringsforeningen sitt perspektiv, men også kommunen

4.3.2 Dokumenter som sekundærkilde

Valget om å innlemme dokumenter var for å sikre et helhetlig inntrykk av den lokalpolitiske påvirkningen, samt for å kunne underbygge argumentene og empirien som kom frem i datainnsamlingen. Dette vil være dokumentasjon fra Næringsforeningen sine egne hjemmesider og offentlige dokumenter.

- Bakgrunnskunnskap som historisk bakgrunn
- Årsberetninger, samt mål og visjoner
- Aktiviteter og prosjekt
- Kunnskap om omgivelser og medlemmer

I hovedsak vil denne typen informasjon og skriftlige kilder være farget av organisasjonens egne tolkninger og subjektivitet, noe som har blitt vurdert underveis i informasjonsuthenting, samt i analysen og bruken av dataen. I hovedsak vil denne informasjonen bidra til en bedre helhetsforståelse i hvilken grad organisasjonen møter teorien om meta- organisasjoner. Det har vært viktig å bruke informasjon som førstehåndsberetninger og informasjon innenfra organisasjonen for å bedre kunne belyse det man har kunne hentet ut fra informantene. Dette har også gitt et innblikk i hvordan det dokumenteres at organisasjonen jobber, og hvordan de selv, samt medlemmene deres forstår deres egen samfunnsposisjon. Her har det også vært mulig å hente ut data og informasjon om sin historiske trekk og oppgaver som en institusjon i det lokale næringslivet.

4.4 Analysestrategi

Analysestrategien min vil baseres på en tematisk innholdsanalyse av de transkriberte intervjuene og de utvalgte dokumentene. Siden intervjuene mine var basert på ulike temaer som skulle bestemmes før intervjuene fant sted, var de teoretiske utgangspunktene overveid i forkant. Det er dermed tatt utgangspunkt i de forhånds definerte antatte teoretiske temaene, som skulle legge grunnlaget for hvilke dokumenter som skulle hentes frem og hvilke tematiske inndelinger intervjuguidene fikk. Analysen vil bli styrt etter disse teoretiske temaene.

4.5 Ethiske overveielser

De etiske overveielsene som var viktig å ta stilling til i denne oppgaven var hovedsakelig personvernet til informantene. Det ble en viktig og grundig søknadsprosess til SIKT, for å få godkjent prosjektet, med innhenting av aktuelle opplysninger. Dette var i hovedsak fordi oppgaven skulle ta stilling til informanter som hadde politiske posisjoner i Kristiansand og der man ikke kunne utelukke at disse opplysningene kunne bli relevante legge frem senere i oppgaven. Utvalget av informanter ble informert om behandling av personvernopplysninger gjennom informasjonsskrivet, som ligger vedlagt i oppgaven. Samtykket om bruk av personvernopplysninger kunne når som helst trekkes tilbake av utvalget av informanter, samt kunne få innsyn i opplysningene som har blitt hentet ut. Behandlingen av personvernopplysningene ble kun behandlet av prosjektansvarlig og av en databehandlingstjeneste. Samt andre sikkerhetstiltak ble gjort for å sikre personopplysningene. Godkjenningen til prosjektet fra SIKT ligger vedlagt.

4.6 Hensyn til validitet og reliabilitet

Reliabiliteten til informantene i datainnsamlingsprosessen har vært viktig å påpeke, og er generelt viktig for å kunne trekke konklusjoner om ulike samfunnsfenomener og i hvilken grad det teoretiske perspektivet kan være med på å forklare dette. Informantene vil beskrives å ha høy forståelse for de samfunnsmekanismene og tematikken til hva studien undersøker. Noe som i stor grad ble undersøkt i forkant av datainnsamlingen. Viktigheten i reliabiliteten til informantene ligger i hovedsak i hvilken grad de kjenner til meta-organisasjonen, eller næringsforeningen som skulle studeres, og ellers i hvor stor grad de kunne forklare lokale politiske beslutningsprosesser. Dette ble lagt til grunn i startfasen av studien da det var viktig å undersøke hvilke sentrale samfunnsaktører man ønsket å hente ut informasjon fra.

Innenfor kvalitative forskningsprosjekt vil validitet ha en standard, og der måling av validitet ofte må forstås i relasjon til problematikk som ofte oppstår når man flytter seg fra teoretiske konsepter til håndfaste observasjoner. En valid måling av reliabiliteten til en kvalitativ studie er når man klarer å holde på de originale ideene innenfor konseptet. Det å kunne måle validitet til et forskningsprosjekt burde det settes søkelys på relasjonen mellom observasjonene man gjør og det systematiserte konseptet. Det er også viktig å ikke kun se de

resultatene man har kommet frem til isolert, men heller tolke og gi dem mening opp det systematiserte konseptet man undersøker (Adcock & Collier, 2001).

Observasjonene som er gjort i denne studien har vært i formelle omstendigheter, der det har vært klare retningslinjer for hvilke konsepter som ønskes å undersøkes. Informantene er også personer som sitter på mye kunnskap rundt lokalpolitisk påvirkning og lokalpolitisk utvikling som spesialfelt. Noe som understreker både validiteten til datainnsamlings prosess, samt i hvilken grad den empiriske bakgrunnen er valid for videre forskning og litteratur på dette fagfeltet.

På grunn av sammensetning med antallet og hvem som skulle brukes som informanter i datainnsamlingen, var det viktig å ta hensyn til deres posisjon som offentlige figurer. Det har dermed vært viktig å strukturere og kryptere den innsamlede informasjonen, for å behandle personopplysningene innenfor etiske retningslinjer. Videre blir det også viktig å ta hensyn til den empiriske informasjonen og behandle denne riktig. De ulike informantene har i stor grad vært anonyme for hverandre, da det på den måten var enklere for informantene å komme med informasjon uten å bli påvirket av andre informanter som deltok i prosjektet. Informantene har i forkant samtykket til opptak av intervjuene og har i løpet av informasjonsuthentingene alltid hatt muligheten til å la være til å svare på spørsmål, hvis de under noen omstendigheter ikke har hadde følt det som passende. Rollen som intervjuer har i stor grad vært bestående om å føre informantene inn i et visst tankespor som kan få dem til å reflektere over sin egen posisjon, samt hvordan og i hvilken grad de samhandler med andre.

5. Analyse og drøfting av funn

5.1 Historisk bakgrunn og casebeskrivelse

I den grad jeg ønsker å utarbeide det teoretiske grunnlaget som er lagt ned av metaorganisasjoner, vil jeg prøve å kontekstualisere case jeg valgte. I seg selv kan paraplyorganisasjoner bli sett i samfunnet og er en stor del av de komplekse organisasjonene.

Case ble valgt ved omhu da det i løpet av de siste årene da jeg i større grad ble oppmerksom på hvordan lokalpolitisk påvirkning ville fungere i lokal forstand, samt hvilke aktører som kunne ha denne formen for påvirkning, og hvorfor dette var tilstedeværende og i hvilken grad.

Næringsforeningen i Kristiansand regionen kan sies å være en regional institusjon, da de i en historisk kontekst har vært en sentral figur for handel og næringspolitisk samhandling.

Organisasjonen beskriver seg selv som en sentral og legitim aktør i nettverket av næringsliv i Kristiansand regionen. Oppmerksomhet knyttet til blant annet endringer i byutvikling, samt politisk påvirkning i Kristiansand Kommune, samt lokalitet i og fremtredenhet i media, var grunnlag for det å kunne trekke frem Næringsforeningen som aktuell case i en studie om meta- organisasjoner.

5.1.1 Organisasjonsstruktur

Organisasjonsstrukturen til Næringsforeningen i kristiansandregionen kan bli beskrevet som todelt. Der den ene administrerende delen tar for seg det interne, strukturering av organisatorisk utvikling, og «medlemspleie», som innebærer en markedsavdeling. Den andre delen er en næringspolitiskavdeling som kan beskrives å ha kontakt utad, som beskrives å være en sentral del av arbeidet til organisasjonen. De kan sies å i hovedsak være underlagt et styre, som er bestående av åtte medlemmer, inkludert styreleder. Disse velges årlig av foreningens medlemmer, i tillegg er det valgt en observatør av de ansatte i Næringsforeningen (Næringsforeningen i Kristiansandregionen, 2023).

En viktig deltakelsesfunksjon for medlemmer og kunnskapsutvalg for organisasjonen er Ressursgrupper. Noe som har representanter fra ulike næringer og bransjer. De beskrives dermed som en støtte for administrasjonen og styret i foreningen. Innenfor ulike fagfelt vil bedriftene sitte med ulik kompetanse og kan bidra med sakta og innsikt for Næringsforeningens ansatte, og beskrives som en viktig del for foreningens daglige arbeid. Disse vil være sentrale når foreningen skal ta stilling til ulike saker. Dette er blant annet følgende grupper:

- Grønn omstilling
- Infrastruktur og byutvikling
- Transport og logistikk
- U40
- Flere i Arbeid

5.1.2 Historisk bakgrunn

Avgrensningen av case er i hovedsak satt til i hvilken grad de har lokalpolitisk påvirkning nåtiden, altså de fire årene, være relevant. Allikevel vil jeg utgreie en større historisk kontekst, for å eksemplifisere hvilke historiske tilfeller de har vært aktive i byen og regionen som institusjon.

Historisk går Næringsforeningen som handelskammer helt tilbake til 1800- tallet. Røttene startet allerede i 1858, da kalt Kristiansands Handelstandsforening. Gjennom tidene har de fått preg av å være avgjørende for å koordinere forum for næringslivets interesser, som en fellesnevner for handel og næringsliv. Som handelstandsforening var de i hovedsak omtalt som en forening som samler trådene og var næringslivet fellesnevner, samt et talerør for distriktets næringsliv (Halvorsen, 1973). De aktuelle problemstillingene var blant annet å samarbeide mest effektivt mulig for å kunne håndtere utviklingen av handelsnæringen i Kristiansand. Komplekse utfordringer, som blant annet fulgte i handelsnæringen, krevde tillitsfullt samarbeid mellom næringslivet, samt statlige og kommunale myndigheter.

I nyere år, i 2004, ble Kristiansands Handelstandsforening, Kristiansand handelskammer og Industriforeningen samlet til Næringsforeningen i Kristiansandsregionen som ble etablert (Næringsforeningen i Kristiansandregionen, u.d.).

5.1.3 Kontekstualisering

I dag kan det sies at Næringsforeningen er en institusjon i Kristiansand by, samt i regionen. Dagens arbeid omhandler i stor grad de samme arbeidsoppgavene som historisk har vært viktige. Organisasjonen har i løpet av tiden fått et større preg av organisering og representasjon av næringslivet, og har dermed sett en stor utvikling i det siste tiåret. Som paraplyorganisasjon strekker den seg til flere samarbeidprosjekter, samt organisering av gruppering av næringslivet. Næringsforeningen beskrives som en medlemseid, partipolitisknøytral som aktivt jobber for å fremme næringslivets interesser. Hovedarbeidet er å skape møteplasser for kompetanse og nettverksbygging, drive politisk påvirkningsarbeid, samt utvikle Agder- regionen som en attraktiv bo- og næringsregion. I sine årsrapporter fremkommer det en virksomhetside, som lyder beskrivende for beskrivelse av egen organisasjon. Den nyeste årsrapporten, for 2022, beskriver nærmere hvordan organisasjonen har inntrykket av seg selv. I løpet av året rapporterer de selv at de har passert 1200 medlemmer i organisasjonen, der medlemskontingenter utgjør ca. 40% av foreningens totale omsetning. Når det kommer til hovedsamarbeidspartnere, defineres disse som svært viktige for både den strategiske og økonomiske utviklingen av Næringsforeningen, i alt tolv stykker ved utgangen av 2022.

Som organisasjon har de fremtidsrettede strategier som strekker seg over visse tidsperioder. Strategien for 2023- 2025 som er innhentet av samarbeidspartnere, ressursgrupper, samt medlemmer beskriver at organisasjonen skal være en motor for vekst og utvikling i regionen, samt være en pådriver for utvikling av en attraktiv bo og næringsregion.

5.2 Næringsforeningen som meta-organisasjon

Resultatene i datainnsamlingen preges av å vise til Næringsforeningen som en viktig institusjon i Kristiansand. I seg selv ser de på seg godt plantet i den historiske konteksten til byen, noe som underbygger i hvilken grad de i lengre tid har jobbet for å fremme næringslivets interesser. Organisasjonen legger vekt på i hvilken grad medlemmene i seg selv er aktører gjennom de som organisasjon. Da vi har kommet frem til at meta- organisasjonen er har medlemmer som er andre organisasjoner, vil man i mange tilfeller treffe på de ulike

medlemmene, som i mange tilfeller representerer seg selv, og sin egen identitet og strukturelle oppbygging. Med 1200 medlemmer i utgangen av 2022 har de brukt årene sine som organisasjon å hente frem ressurser fra den administrative delen av organisasjonen for å hente inn eller rekruttere nye medlemmer som passer inn.

Ressursene som Næringsforeningen benytter seg av finnes i mange av medlemsorganisasjonene, samt den kompetansen som administrasjonen i næringslivet besitter i sin samfunnsposisjon og som enkeltmennesker. Betydningen av dette vises i hvilken grad de selv oppfatter sine arbeidsoppgaver og viktighet i lokalsamfunnet.

«Vi er en stemme som fighter næringslivets sak, og i mindre grad redd for si noe som kan trampe noen på tærne. Vi er ikke så redde for å være forsiktig. Og det legges merke til at det er en kompetent og dyktig stab som jobber. Vi styrker det å kunne ha gjennomføringskraft, både regionalt og nasjonalt.» - Informant 2

De organisatoriske egenskapene som næringsforeningen innehar som lokal institusjon i Kristiansand og omegn kan finnes i de grunnleggende kjennetegnene som trekkes frem i den innledende teorien til blant annet Ahrne & Brunsson (2008). Medlemmene fungerer som autonome organisasjoner i seg selv og vil beholde sine egne formelle strukturer, produksjon av tjenester, samt sine egne private næringsinteresser. Frivilligheten til å kunne bli en del av medlemsbasen er blant annet en av de større kjennetegnene til Næringsforeningen. Organisasjonen blir en overordnet lokal samlingspunkt for næringslivet og andre organisasjoner som har et ønske om å ha et samlingspunkt i det lokale næringslivet.

Medlemsbasen er basert på det man vil generalisere som egne autonome organisasjoner. Mange av disse er egne entiteter som til daglig produserer tjenester og produkter. De større driverne for Næringsforeningen er en møteplass kommer av med jevne mellomrom. Det virker som det i stor grad blir omtalt av medlemmene og organisasjonen som helhet sin viktige lokale institusjon Næringsforeningen har blitt for næringslivet i regionen. Da den overordnede beskrivelsen av organisasjonen og grunnlaget for opphavet av organisasjonen er å være et talerør for medlemmene sine og på vegne av næringslivet.

Som meta- organisasjon vil de på mange måter møte det teoretiske rammeverket om at de både er til for medlemmene, og at det er medlemmene, altså de underliggende organisasjonene som står for driften av organisasjonen.

«Uten medlemmer er vi ingenting. Og det er ingen offentlige midler som er med å drifte oss, det er knytte til prosjekter som har en varighet. Den daglige driften får vi medlemsinntekter»- Informant 2

Avhengigheten av medlemmene som bindeleddet for organisasjonen virker å være både oppfattet og noe som skinner gjennom organisasjonen og i hvilken grad de betrakter seg selv som medlems- eid og hvordan de jobber for medlemmene og deres eierskap over organisasjonen. Dette kommer også fram der organisasjonen snakker om «medlemspleie» og tilpasning til organisasjonen og hvilket ståsted og inntrykk de sitter av med

«Det er viktig å få de inn på arrangementene våre, fordi de som er med der er mer gjennomgående fornøyde, så vi forsøker å tilpasse arrangementer som treffer både de små og de store organisasjonene, i ulike bransjer og spør veldig tydelig i medlemsundersøkelsen, som over halvparten av medlemmene svarer på, hva de ønsker, hva som er viktig for dem. Og så gjør vi justeringer, som vi ser gir resultater» - Informant 2

Store deler av organisasjonen fungerer som lytteposter til medlemmene, noe som legger grunnlaget for hvordan organisasjonen opererer og i hvilken retning de forsøker å lede organisasjonen. Organisasjonen har med styret sitt et årsmøte hvor det legges frem den årlige økonomien til medlemmene og styret, hvor det går igjennom hvilke hovedpunkter man vil trekke frem om organisasjonen som utmerket seg. Styret er som tidligere nevnt det overordnede veiledende styringspunktet for organisasjonen. Medlemmene vil kunne sies å være på toppen av den organisasjonsstrukturen som er laget av organisasjonen. Handlingsplaner og videre målsetninger vil dermed være utviklet av medlemmene selv, enten gjennom styret, ressursgrupper eller medlemsundersøkelsene.

«På toppen av organisasjonsstrukturen til den interne staben har vi en direktør, over der er et styre, og for så vidt over der medlemmene i form av en generalforsamling, ved hjelp av medlemsundersøkelser kan på den måten lytte til medlemmene underveis for å kunne avklare at vi noenlunde er på den veien som medlemmene forventer av oss» -Informant 1

Utenom styret vil den formelle utformingen av meta- organisasjonen, Næringsforeningen i Kristiansand sies å være delt i to, etter de store hovedlinjene i organisasjonen. Som i hovedsak gjelder den daglige driften. Der den ene delen, ledet av næringspolitisk leder, vil være den næringspolitiske delen. Som i hovedsak blir beskrevet som den utøvende delen av sentralt

politisk påvirkningsarbeid. Samtidig er det underliggende et større kommunalt prosjekt, som heter Flere i Arbeid. Altså et større samarbeid med flere regionale og lokale samfunnsaktører om et av de større hovedmålene til Næringsforeningen å kunne bidra med sine egne kunnskaper og ressurser (Kristiansand Kommune, Flere i Arbeid, 2021).

Den administrative delen av Næringsforeningen som administrasjonsenhet preget av profesjonalitet og med en stab med spisset kompetanse på ulike områder. I hovedsak gjelder dette alt som handler om medlemmene, samt kommunikasjon og sosiale medier, i tillegg til presse og arrangement. Dette inkluderer også rekruttering av nye medlemmer, salg av nye medlemskap og det som blir kalt for medlemspleie, altså ulike former med kontakt med medlemsorganisasjonene. Arbeidsoppgavene til direktøren på toppen blir beskrevet som å holde oppsyn med at staben eller administrasjonen befinner seg innenfor den strategien som er bestemt. Den igjen er basert på de innspillene man har fått av medlemsmassen sin via ulike former for kommunikasjonskanaler, slik som medlemsundersøkelser og andre former for arrangementer der man kan samle næringslivet og få innspill om de sentrale punktene som er viktig for medlemsorganisasjonene. De ulike lyttepostene til medlemmene blir en sentral del av organisasjonens sin oppgave.

«Vi har en større undersøkelse om vi kjører ut og konjunkturundersøkelser for å kunne være oppdaterte på hva de mener og hvordan de økonomiske utsiktene ser ut, så vi er oppdatere på det. Om våren sender vi ut en stor undersøkelse hvor vi forankrer den næringspolitikken ... Gjennom denne har vi den viktigste basisen for hva vi mener. Det er en av de viktigste lyttepostene vi har for å kunne se på hvordan oppslutningen rundt viktige saker, eller rundt andre ting som vi ikke har tatt opp enda. Også er det medlemsmøter hvor jeg nevner det samme, hvor man kan sende inn innspill til oss. Man kan også hjelpe medlemmene til å forstå for eksempel en arealplan, eller hvordan de kan engasjere seg.» - Informant 1

Beskrivelsen av Næringsforeningen satsningsområder kommer i mange former, etter de teoretiske linjene kan man si at mange meta- organisasjoner velger å etablere former for møteplasser for medlemmene sine. Dette for å kunne styrke mulighetene sine for kollektive handlinger, som i Næringsforeningens tilfelle i hovedsak blir å skape en arena der samhandling og kunnskap kan gå på tvers av næringslivet for å videre kunne skape en legitim kunnskapsbase. Samlingspunktene og møtepunktene for utarbeiding av blant annet strategiske

punkter og visjoner for organisasjonen, blir i hovedsak tatt fra medlemmenes egne synspunkter. Næringsinteressene som blir representert kan sies å være et bredt spekter i de underliggende ressursgruppene. Ressursgruppene kan sies å ha en stor innflytelse på hvilken retning organisasjonen tar i sitt videre lokalpolitiske arbeid, og i fremtoningen mot å jobbe for næringslivets interesser. Som tidligere nevnt er de interne ressursgruppene valgt ut fra ulike fagområder i næringslivet.

«Det ene som jeg tror er veldig viktig for alle medlemmene, små og store, er at vi er en samlingsarena for næringslivet, et sted hvor bedrifter og ansatte kommer sammen og møter, uten noen at vi forlanger noe mer enn det. Det er veldig uforpliktende, man binder seg ikke opp til så mye. Man velger selv hva man deltar på og hvordan man deltar, men det er et sted hvor vi kan være med å legge til rette for at man driver forretninger med hverandre, eller møter, samarbeidsrelasjoner, eller bygger stolthet for regionen og næringslivet» - Informant 2

Arrangementer er en del av tilretteleggingen, med hyppige arrangementer for medlemmene i møte med andre aktører, og uformelle møtearenaer for næringslivet.

«De fysiske møtearenaene har vi jo her, vi har to faste møter i uka. På tirsdag og lørdag på fredag også er det ytterligere møter i tillegg ... Så er vi ute og blir invitert hjem til medlemmene også, det er viktig for oss. Eller så kan vi være på byens hoteller, eller andre steder som er arrangement egnet da. Og det er alt fra små korte treffpunkt på en time, til sånn lengre konferanser også har vi for eksempel, for et par uker side, innkalte de næringspolitiske ansatte hos oss til et innspills møte, med alle ressursgruppe- lederne» - Informant 2.

Tilrettelegging av møter basert på dagsaktuelle saker, og følge med på de relevante politiske spørsmål, både lokal og nasjonalt, kan være grunnlag for samling av medlemmene. I mange tilfeller vil dette komme av å skape en informasjons- eller kunnskaps sfære for å styrke både næringslivets kunnskap, men hvordan næringslivet vil kunne respondere til ulike samfunnsendringer.

Næringsforeningen kan sees på som en regional og lokal politisk institusjon. Tatt i betraktning av det teoretiske rammeverket til meta- organisasjoner, kan man finne mange av kvalitetene hos Næringsforeningen. Hovedsakelig vil hovedinsentivet til opprettelsen av en slik organisasjon komme fra et mål om en ønsket tilstand. Ved å opprette et samlingspunkt for sine

aktører vil de kunne samle og hente frem kunnskapen de besitter hver for seg i medlemsorganisasjonene. Som enhet vil ressursene og kunnskapen om næringslivet tilhøre medlemmene og deres organisasjoner. Oppgaven til Næringsforeningen blir å kunne samle denne, og forvalte denne på en måte som best gagnar medlemmene deres. Kunnskapen vil primært komme gjennom de ulike ressursgruppene. Noe som blir omtalt som deres egne «ekspertgrupper» for ulike deler av samfunnet. Her vil det tilhøre ulike typer av organisasjoner som vil variere i størrelse. Med temaer slik som transport, grønn omstilling infrastruktur og byplanlegging, samt andre temaer vil hyppig ha møter, ofte med Næringsforeningen som møtepunkt. Der det diskuteres ulike problemstillinger eller ulike innfallsvinkler underliggende deres område eller andre temaer. Gruppene bli betraktet som store aktører for retningen meta- organisasjonen fører sin næringspolitikk, samt hva fokuspunkter burde være for videre utforming av ønsket lokal næringspolitikk.

«De er på en måte våre fageksperter på de ulike fagområdene, og de er satt sammen av representanter fra medlemsbedriftene innenfor bransjefeltet som egentlig de representer. Det som er viktig der er at de tar av seg den hatten som bedriften de kommer, og tar på seg Næringsforeningen sitt brede perspektiv ... Og kommer med innspill eller aktiviteter, spørsmål i undersøkelsen, eller utspill knyttet til høringsutspill fra regjeringen. Så de har regelmessige treffpunkter, altså vi innkaller, også diskuterer vi etter en agenda som vi setter opp.» -Informant 2

«I den daglige kontakten med medlemmer så har vi jo ressursgrupper som møtes ofte, da har vi jo ofte en 7-8% av medlemsmassen er representert i en av gruppene, som byttes regelmessig. Også vil mange av de som er med der kjenne andre folk igjen, så vi kan få inn mange gode poenger den veien. Også videre har vi jo arrangementer, som går gjennom medlemmenes abonnementer.»- Informant 1

Ansamlingen av informasjon innenfor det regionale næringslivet vil kunne betegnes som samlet under Næringsforeningen som kunnskapsbase og et sentralt møtepunkt for utveksling av kunnskap og erfaringer om næringslivet og samfunnsutvikling. Noe som argumenteres av organisasjonen selv er en av de viktigste delene av deres organisasjon. Som igjen underbygger en av de større hovedlinjene til hvordan og hvorfor meta- organisasjonen eksisterer og på hvilket grunnlag de opprettes, og i hvilken grad kunnskapen vises til de eksterne aktører i

samfunnet og blant medlemmene deres. Ressursgruppene benyttes i stor grad som ekspertisegrupper på hver sitt respektive fagfelt. Betydningen av både kompetanse og informasjon om drivere til betingelser til næringslivet vil bli samlet under ett tak. Noe som Næringsforeningen videre benytter som bakgrunnskunnskap til å kunne både legitimere sin egen kompetanse og ekspertise, for å kunne komme med relevant kunnskap i både deltakelsesprosesser, men også for å uttrykke seg utover sine organisasjonsgrenser.

Når det kommer til den administrative kunnskapen de besitter, av de sentrale utøvende skikkelsene av lokalpolitisk påvirkning for organisasjonen, vil denne bli beskrevet som god av organisasjonen selv. Det er i hovedsak næringspolitisk leder som tar seg av mye av den formelle kontakten utad og i formelle møter med lokalpolitiske skikkelser på vegne av medlemsorganisasjonene.

Kunnskapen som blir beskrevet som nødvendig for mulig politisk påvirkning blir beskrevet av Næringsforeningen selv som summen av en formalisert kunnskap, sammen med erfaringsbasert og historisk kunnskap, sammen med praktiske kunnskapen som organisasjonen besitter om næringslivet og sine medlemmer. Innsikten Næringsforeningen får gjennom sin dialog med hvilke tendenser som bemerker seg lokalt i næringslivet. Fakta bemerkes som viktig, men ikke som det mest nødvendige de gangene man ønsker å påvirke en politisk prosess. Tilpasning etter hvilke temaer Næringsforeningen ønsker å påvirke innenfor og i hvilken grad man bruker den faktakunnskapen organisasjonen har opparbeidet seg for å kunne få politisk nedslagsfelt innen deres spesialistområde, og bruke ekspertise på deres område for å overbevise eller komme til i politiske beslutningsprosesser. Organisasjonens kunnskap virker å være noe som har utviklet seg og som blir prioritert, spesielt innsiktkunnskap.

Vi har blitt flinkere til å hente inn og lytte til innsikt. Eller jobbe for få åpning knyttet til hvordan vi når frem til punkter i spesielle saker. Og vi er fortsatt synlige ute, men mer spisset kommunikasjon. Men mer kunnskapsrettet og jobber også tettere på flere andre store aktører, gjennom prosjektsamarbeid.» - Informant 2

Kunnskapen argumenteres for er rettet mot eksterne aktører i de politiske omgivelsene sine, der Næringsforeningen i større grad fokuserer å kommunisere ut sin egen kunnskap om næringslivet. Samtidig ytrer de i hvilken grad de kan være innlemmet som informasjon og

dialog kanal, og hvordan denne informasjonen kan bidra for å øke kunnskap i lokalpolitiske prosesser. Her rettes blant annet oppmerksomheten mot større samarbeidsprosjekter som blant annet Flere i Arbeid, som en av de større regionale samarbeidsprosjektene mellom offentlige og private organisasjoner.

5.3 Næringsforeningen sine omgivelser

Det eksterne arbeidet til Næringsforeningen og muligheten de besitter for lokalpolitisk påvirkning vil kunne bli sett som en av meta-organisasjonene sine grunnleggende satsningsområder, samt hvilke strategiske prioriteringer de har vil kunne påvirke dette. Det eksterne påvirkningsarbeidet i lokalpolitiske spørsmål vil i mange tilfeller være næringspolitisk leder sitt arbeid som vil være ganske fremtredende i forskjellige møtearenaer med ulike samfunnsaktuelle institusjoner og aktører.

«Som næringspolitisk leder har jeg ansvar å holde oppsyn med de viktigste politisk sakene som er viktige politiske sakene i verden for næringslivet. Og forsøker også å ha en god dialog med deler av både administrasjon gjerne og deler av politikken for å finne ut av rammevilkår eller andre ting som er interessante for næringslivet og prate med de som til tider, noen ganger er det en påvirkningsrolle, men ofte er det kanskje sånn en mer meglersrolle for å prøve å finne ut av hvordan disse forventningene ser ut.» -Informant 2

Store deler av den eksterne delen av Næringsforeningen sitt arbeid beskrives det som omhandler tilstedeværelse rundt om på ulike deler av næringslivet. Presentasjonen av organisasjonen og hva slag egenskaper de besitter som meta-organisasjon er et viktig tyngdepunkt for i hvilke arenaer og samlingspunkter de ønsker å presentere seg selv som en sentral institusjon for næringslivet. På vegne av sine egne medlemsorganisasjoner har de en oppgave å sette seg inn i politiske situasjoner som både preger det lokale og regionale, men også mot den nasjonale politikken. Der medlemsbasen ønsker bedring eller bredere politisk søkelys på å gjøre politikken mer næringsvennlig. Det eksterne arbeidet preges av å blant annet sette seg inn i politiske planer eller ta stilling til lokale byutviklingsprosjekter for så å kunne svare ut eller påvirke hvilken retning som er mest næringsvennlig og best for Næringsforeningen sine medlemmer.

«Det er viktig at vi dekker et behov hos medlemmene, og kunne også ta stilling gi saker. Og å kunne være tydelige på hva som er riktig løsning eller ikke, eller irttesette noen ganger hvis man føler at politikere ikke lytter. Noen er der å gjør den jobben, og søke det offentlig rom, at noen er villige til å bli sitert er viktig.» - Informant 1

«Vi prøver å definere det primært i strategiprosessen så vi kan avgrense hva vi skal bruke energi på. Så er det ikke alltid det kan fanges opp, det kan hende det kommer saker underveis hvor man bare må involveres. F.eks. Corona pandemien.» - Informant 1

Når det kommer til eksternt arbeid er dette ofte i stor grad dokumentert og gjennomgående lagt til grunne av de strategiske satsningsområdene og de overordnede strategiene og målene som er satt. Her nevnes det blant annet å bygge omdømmet til Kristiansand som by og region, samt utvikle flere arbeidsplasser, og dermed tiltrekke seg viktige investeringer for å kunne bidra til viktig omsetning, som igjen kan føre til en utvikling og vekst av næringslivet, men også regionen i seg selv.

«Kjerneoppgavene våre er næringspolitikk og medlemmene. Byutvikling er også en kontinuerlig prioritering, med Kristiansand som sentrum i regionen og fylket.» - Informant 1

Utviklingen av Næringsforeningen i Kristiansandregionen kan sies i større grad sette søkelys på de eksterne aktørene sine. Både det som gjelder tilstedeværelse, men også det å kommunisere ut til blant annet kommunen og andre aktører sine tilbakemeldinger og politiske ønsker. Dette kommer frem i hvilken grad fokuset til organisasjonen har på det eksterne arbeidet deres og i møte med sentrale institusjoner og aktører som er aktuelle kontaktpunkter for muligheten for lokalpolitisk påvirkning og bygge organisasjonens egne omdømme og legitimitet i regionen og byen. Da det tidligere ble beskrevet som næringspolitisk arbeid som var preget av enkeltsaker som ble satt på agendaen vil det nå bli preget av mer kontinuerlig arbeid og dialog med eksterne aktører fra blant annet sentrale lokale offentlige institusjoner, slik som kommunen og fylkeskommunen (Næringsforeningen i Kristiansandregionen, Årsrapport 2022).

«Det er viktig å være litt til stede der de er og få litt uformelt prat sånn at man hele tiden holder en god dialog med andre aktører. Sånn at når vi ringer og skal ha noe gjort er det litt lettere. Når jeg kom var det jo en stor ting om man en sjelden gang fasiliteter for en statsråd for eksempel, mens nå er det noe vi gjør regelmessig, uten at

vi egentlig vi egentlig får noe forhøyet hjertefrekvens av den grunn Så kontinuitet er nok stikkordet da. Men det gir jo igjen økt troverdighet og mange ting.» - Informant 1

Kommunikasjonen til Næringsforeningen utad virker å være preget av det å være til stede i sentrale lokale påvirkningsarenaer. Dette gjelder også en tydelig tilstedeværelse innen kommunikasjon, som å uttrykke sine egne politiske meninger på vegne av medlemsorganisasjonene sine gjennom lokale medier. Eller komme med reaksjoner på ulike politiske høringsuttalelser fra kommunen (Næringsforeningen i Kristiansandregionen, Årsrapport 2023). Argumentasjonen som Næringsforeningen bruker for dette, er den tyngden og troverdigheten de har gjennom medlemmene sine.

«Vi er en stemme som fighter næringslivets sak, og i mindre grad redd for si noe som kan trampe noen på tærne. Vi er ikke så redde for å være forsiktig. Og det legges merke til at det er en kompetent og dyktig stab som jobber. Vi styrker det å kunne ha gjennomføringskraft, både regionalt og nasjonalt.» -Informant 2

5.4 Næringsforeningens medvirkning i politiske prosesser

Når det kommer til samarbeid og hvilke aktører som trekkes frem som viktige lokalt beskrives dialogen og samarbeidet med Kristiansand Kommune som god fra Næringsforeningen sin side. De virker å ha flere funksjoner i lokal politikkutvikling, både det å kunne være en samarbeidspartner, men også en interesseorganisasjon. Det forekommer derfor ulike måter å kunne involvere seg. Noe som forklares av å være saksavhengig for Næringsforeningen. Å kunne være involvert med lokalpolitikere direkte, som sitter i bystyret, forklares som viktig de gangene det skal diskuteres en omstridt sak, som kan være viktig for næringslivet og næringsforeningen sine medlemmer.

Samarbeidet mellom Kommunen og Næringsforeningen beskrives som todelt.

Næringsforeningen kan både bruke kommunens administrasjon som samarbeidspartner og føre dialog gjennom denne, eller velge å bruke sentrale politikere sittende i bystyre, for å kunne ha påvirkningskraft i lokalpolitiske beslutningsprosesser.

«Vi har en vei inn som er den primære. Det er gjennom næringsavdelingen, eller Kristiansand businessregion. Det er den formelle veien inn, men så er det også masse planer og ting som skjer, så vi har andre veier inn, det er gjerne de som er med i ressursgruppene hos oss osv. Fordi kommunen er jo stor og hvor mange har ulikt ansvar, så vi har også mange veier inn annet en Kristiansand Businessregion, og det har vi god erfaring med. Spille på lag er viktig.» - Informant 1

Det forekommer ulike former for dialog med administrasjonen, i hovedsak eksemplifiseres dette blant annet med informasjonsmøter og dialog med hverandre når det gjaldt arealplanen til Kristiansand kommune. I denne prosessen var det viktig for Næringsforeningen å reflektere sine egne medlemmer og uttrykke hva som stod på spill for næringslivet og hvordan de kunne bli påvirket. Hovedoppgaven for Næringsforeningen i slike dialogmøter hvor de lokale institusjonene er lydhøre og i en situasjon der det forekommer et ønske om toveis kompetanse- og kunnskap utveksling for begge parter, vil det være blant annet være mulighet for Næringsforeningen å påvirke lokalpolitiske prosesser.

I den grad partnerskap og samarbeid forekommer mellom politikere og næringsforeningen beskrives denne som oppretthold og gunstig. Dette beskrives ikke som noe formelt partnerskap, men heller et nødvendig samarbeid for aktørene. Her trekkes kunnskapen til næringsforeningen inn som noe nødvendig og viktig, spesielt i den grad av hva som er viktig for det lokale næringslivet, og hva fokuspunktene til politikere burde være for å kunne strekke seg etter dette.

«Vi har dem (Næringsforeningen) jo ofte med som samarbeidspartner når vi har prosjekter og aktiviteter ...vi legger til rette for at de skal ha sine gode arenaer hvor de får anledning til å utøve det som de gjør best for sine medlemmer, også må vi dekke opp. Så vi jobber veldig tett sammen på noen ting, sånn som hvis vi ville hatt et arrangement eller aktivitet, så er det mye mer naturlig for oss å gjøre det i samarbeid med Næringsforeningen»- Informant 5

Når det kommer til særlige saksfelt eller politikkfelt der Næringsforeningen blir brukt som ekspertise trekkes det frem et sterkt samarbeid om bunner ut i Næringsforeningen sin mulighet til ansvarliggjøring av politikere og hvilke oppgaver de har. Her nevnes spesielt sentrums- og byutvikling som viktig tematikk. Dette gjelder også hvilke ringvirkninger og effekter visse politiske vedtak kan ha for næringslivet og utviklingen av Kristiansand som by.

«Overfor politikere er jo det helt avgjørende at man har en sterk næringsforening som forteller oss disse tingene. Hvis ikke blir det jo bare et politisk spørsmål uten særlig bakgrunnskunnskap.» -Informant 4

Pandemien nevnes også som et godt eksempel på hvordan Næringsforeningen brukes som samarbeidspartner for kommunen. Ved tilrettelegging av situasjonen til sine egne bedriftsmedlemmer fikk man en informasjonsutveksling av hvilke behov næringslivet hadde, men også informasjon fra kommunen og til næringsforeningen sine medlemsbedrifter.

Betydningen av ekspertise eller det som beskrives som god dokumentert kunnskap i lokal politikkkutvikling virker å være viktig i politiske beslutningsprosesser. Erfaringsbasert kunnskap virker å være viktig sammen med den forskningsbaserte kunnskapen. Noe mange vil mene Næringsforeningen vil kunne bidra med, med egne undersøkelser og en ansamling av det lokale næringslivet som medlemmer og deres kunnskap i ressursgruppene.

Ved å se de store linjene i utformingen av politikk i Kristiansand vil man kunne se at den uformes i selvstyrte, formaliserte nettverk. Spesielt da man ser hvordan de lokale nettverkene styres og koordineres gjennom diskusjoner i mange formelle arenaer i forhandlinger mellom kommunen og Næringsforeningen. Her deles det også store mengder kunnskap og erfaring, som skaper en felles forståelse for hvordan håndtere og løse komplekse problemstillinger.

Partnerskapene som har oppstått lokal vil kunne sees på som organiske. Ettersom det er et gjensidig forhold mellom Næringsforeningen og Kristiansand Kommune, er de i stor grad avhengige av hverandre og ikke er preget av noen hierarkiske relasjoner. Tilliten mellom aktørene virker å være til stede, da det er en felles forståelse for de komplekse problemene man står ovenfor som samfunnsaktører. Spesielt kommer dette frem i samarbeidet med Korona pandemien og ulike støtteordninger som skulle ut til det lokale næringslivet, og dialogen som ble ført i denne perioden. Da det i stor grad krevde en felles forståelse for næringslivets situasjon, og hvilken grad man kunne basere et samarbeid på å håndtere en kompleks situasjon. Dette kan klassifiseres som et institusjonalisert partnerskap mellom Kristiansand Kommune og private aktører slik som Næringsforeningen. Som i større grad kan legge til rette for samfunnsaktører og interesseorganisasjoners sin mulighet til å bidra i politiske prosesser.

For å kunne måle eller drøfte påvirkningsgraden til en meta-organisasjon som Næringsforeningen har i lokal politikikutvikling vil det være interessant i hvilken grad de får tilgang til politiske prosesser, i hvilke rom dette foregår. I tillegg til i hvilken grad det ligger visse forventninger til Næringsforenings påvirkning og i hvor stor grad de skal ha muligheten for involvering i lokal politikikutvikling fra Kommunen sin side.

Når det kommer til hvordan Næringsforeningen jobber for å skaffe seg innflytelse i kommunale beslutningsprosesser blir det nevnt ulike typer. Ved offentlige høringsuttalelser fra kommunen vil det være viktig for Næringsforeningen å opprettholde kommunikasjonen med administrasjonen, for å kunne bli informert om planprosessen. Dette for å kunne vite i hvilke øyeblikk og hvilke stadier i en planprosess det vil være mest hensiktsmessig å påvirke. Det nevnes i intervjuet av informant 1. at det vil være viktig for Næringsforeningen som påvirkningsaktør å være med tidlig i prosessen av en varslet oppstart av en plan. Det å kunne samle en mengde kunnskap rundt tematikken som skal opptas er viktig å understreke og for å kunne ha et legitimt grunnlag for påvirkning. I tillegg virker det viktig for Næringsforening å opprettholde kontakten med sentrale lokale politikere om den samme planprosessen som er under behandling, dette for å kommunisere ut sine ønsker og hva som er gunstig for næringslivet og deres medlemmer. Innlemmelse av samfunnsaktører som Næringsforeningen gjennom både tilnærmede ekspertutvalg og konsultasjonsprosesser viser til en institusjonalisert korporatisme i de lokale politiske beslutningsprosessene i Kristiansand.

Det legges også vekt på viktigheten å følge opp disse planene under hele den politiske prosessen. Noe som betyr at høringsuttalelser er et viktig punkt for mulig påvirkning i politiske beslutningsprosesser. Her er det gjerne innspill som Næringsforeningen sender på vegne av næringslivet, noe som i mange tilfeller også blir lagt vekt på av medlemmer og de sentrale ressursgruppene i Næringsforeningen. Det som er foreslått til høringsuttalelsen kan både være noe administrasjonen velger å legge vekt på, eller noe som ikke velges å ta hensyn til av administrasjonen.

«Vi prøver å følge med gjennom hele løpet. Å være involvert i alt, og føler nok at vi blir det. Og det er i tråd med det jeg nevnte med det å kunne tette det gapet mellom det offentlige og bedriftene.» - Informant 1

Næringsforeningen sin fremtoning i lokale beslutningsprosesser vil sies å være fremoverlente, der muligheten for påvirkning reflekteres å være til stede for dem som påvirkningsaktør og i

løpet av ulike stadier av de politiske prosessene. Tilgangen til påvirkning virker å være til stede fra deres eget perspektiv i Næringsforeningen.

Hvis man ønsker å diskutere i hvor stor grad møtepunkter og tilgangen til beslutningsprosesser er tilstede, vil disse kunne sees på som innarbeidede rutiner fra begge aktører, dette betyr at det i stor grad er noe som er ønsket fra både de kommunale institusjonene og Næringsforeningen som påvirkningsaktør, for å kunne ha en gjensidig dialog for å kunne politisk kunne trekke gode beslutninger. Det snakkes om ulike kontaktpunkter mellom aktørene, der det både vil være etterspørsel etter kunnskap fra Næringsforeningen, men også et tilbud om å bidra med næringspolitisk ekspertise inn i politiske beslutningsprosesser.

Kontakten mellom Næringsforeningen og administrasjonen til Kristiansand kommune, vil i hovedsak foregå igjennom Kristiansand Businessregion, som er kommunens næringsavdeling. Her beskrives det som tett dialog mellom aktørene, hvor det er hensiktsmessig å samle de ressursene og kunnskapene man har til sammen. Samarbeidet forklares som langvarig, og gunstig for regionen hvis man klarer å samarbeide godt ettersom både Næringsforeningen og næringsavdelingen til Kristiansand Kommune har samme mål.

«Vi har løpende dialog med dem og jobber med på mange prosjekter og aktiviteter også er det jo at vi får mere til hvis vi legger ressursene våre sammen. I all min tid så har vi samarbeidet med dem, det hadde vært veldig unaturlig hvis vi ikke skulle samarbeidet med de. Vi får mer ut av hverandre og legger mer til rette for regionen hvis vi samarbeider godt.» -Informant 5

Det virker å være ulike formelle kontaktpunkter som baseres på et grunnleggende likt verdisyn og samme mål som opprettholdes gjennom tett dialog. Der det kan sies at samfunnskontaktkanalen i stor grad har både etterspørsel og tilbud fra begge sider. Den løpende dialogen gjør at Næringsforeningen har muligheten til å kunne følge de politiske beslutningsprosessene tett. Ofte beskrives de å kunne være med tett på utviklingen og følge formuleringen av en politisk sak. Dette vil i hovedsak skje ved å kunne få innsyn i eventuelle utkast, der administrasjonen kan ha et ønske om å konsultere med Næringsforeningen om gangen i saken og i hvilken grad det ligger tett opp mot den informasjonen Næringsforeningen besitter.

«Det er jo et av de offisielle touchpunktene, når et dokument nærmer seg klart, kan man snakke med de om det, eller sende det ut på høring ... Vi prøver å spille hverandre gode»- Informant 5

Dialogen som føres nevnes å være kontinuerlig for både administrasjonen og næringsforeningen, og der det er en underliggende kjennskap til hverandres synspunkter på ulike tematikk som både skal samarbeides om og som skal drøftes.

Som lokal påvirkningsaktør og som interesseorganisasjon bruker Næringsforeningen flere ulike arenaer for innflytelse. Blant annet ved å ha hyppig kontakt med sentrale politikere i kommunen. Det nevnes også at de brukes deres eget kontor til å invitere aktuelle politiske aktører inn for diskusjoner. Sosiale medier og ytringer i lokalaviser med blant annet kronikker og leserinnlegg oppfattes som en del av innflytelsesarenaene som de bruker kontinuerlig som interesseorganisasjon. Bruken av disse ulike nivåene for påvirkning blir oppfattet som åpne, og synlige som en del av strategien for å være en lokal institusjon og påvirkningsaktør.

«De (Næringsforeningen) har jo kunnskapen om hva som behøves for å et sunt og godt næringsliv i regionen, hva vi må legge til rette for i byutvikling, og rammevilkår for næringslivet for at de skal kunne fortsette å eksistere og vokse. Også har de vært veldig viktige for oss med tanke på byvekstavgift for eksempel, det er jo en veldig vanskelig sak politisk, men der har næringsforeningen vært i ryggen fordi forteller om hvor viktig det er for regionen og regionens attraktivitet at vi får på plass den.» - Informant 4

«Det vi fant for næringsforeningen var at de representerte bredt og snakker for veldig mange og de snakker ofte for det som vil gagne helheten og ikke bare enkelte deler. Og det synes vi at det mandatet har de tatt vare på. Og for oss er de en kjempeviktig premissleverandør.» - Informant 6

I spørsmål om i hvor stor grad og i hvilken grad Næringsforeningen besitter en særlig relevant kunnskap for politikikutvikling i Kristiansand kan man se at den i stor grad er til stede.

Konsultasjonsprosesser mellom Næringsforeningen og politikere i kommunen blir presentert som viktig for å blant annet kunne få det kunnskapsgrunnlaget man ønsker i en politisk beslutningsprosess. Ekspertisen eller kunnskapen som nevnes er blant annet kunnskapen og

interessen for byutvikling og rammevilkår for næringslivet. Her nevnes blant annet de jevnlige undersøkelsene til Næringsforeningen. Som trekker frem hva som er aktuelt for næringslivet, og som blir beskrevet som et systematisk og grundig arbeid. Denne kunnskapen har stor betydning på ulike saksfelt.

«Jeg tenker kanskje det er to områder. Det ene er det som gjelder arbeidspolitikk, og næringsutvikling, men også på byutvikling har de mye relevante innspill.» -Informant 6

Når det kommer til former for formelle kontaktpunkter mellom politikere i kommunen og Næringsforeningen nevnes dette som viktig arenaer for flere aktører. I hovedsak nevnes det faste, satte møter, med klare intensjoner om hva møtet skal inneholde og hvorfor man har valgt å invitere inn Næringsforeningen som samfunnsaktør. Allikevel kan det noen steder oppstå uformelle samtaler og møtepunkter, da Næringsforeningen virker å bruke andre lokale arena og møteplasser for å komme i kontakt med aktuelle aktører for å kunne løfte frem næringspolitiske problemstillinger.

«De er veldig dyktige på de formelle arenaene, det vil jeg si. De identifiserer hvor de skal være med også tar de en plass, de er veldig gode på det.» -Informant 4

«Jeg opplever at de er gode på å skape møtearenaer på ulike områder. De utvikler seg hele tiden, der medlemsmassen er veldig forskjellige, klarer de å trekke frem møtepunkter som gjør det interessant.» - Informant 6

Jevnlige møter på et formelt nivå virker å være det som forekommer mest hyppig, der de blir innlemmet i politiske beslutningsprosesser. Blant annet nevnes det formelle møter mellom administrasjonen til Næringsforeningen og politisk ledelse, samt ordføreren av Kristiansand Kommune.

«Når vi har spesielle saker bruker jeg de å sparre med, hvis det er relevante ting de kan bidra med. Også har vi hatt dette med de veldig jevnlige regelmessige møtene.» - Informant 6

I utarbeidelsen av politikk kan Næringsforeningen under noen omstendigheter bli oppfattet å komme inn litt sent i medvirkningsprosesser. Da noen uttrykker at utarbeidelsen av politikk

hadde blitt mer gunstig om det hadde vært en større del av blant annet innspills møter i forkant av utarbeidelsen av en sak i kommunen. Der det kunne blitt en større grad av hyppig informasjonsutveksling mellom private organisasjoner og kommunale institusjoner. På mange måter betraktes Næringsforeningen som en legitim høringsinstans for lokale politikere. Dette gjennom de institusjonaliserte kanalene for lokal korporatisme som virker å være til stede i Kristiansand. Det oppfattes også at Næringsforeningen har en gjennomgående god dialog og flere formelle treffpunkter, her nevnes det blant annet med politisk ledelse i Kristiansand Kommune.

Møteplassene og kontaktpunktene med lokale offentlige aktører virker å være mange, der innlemmelsen av Næringsforeningen jevnlig blir brukt iblant annet konsultasjonsprosesser, men også som en høringsinstans. Det er nødvendigvis ikke på eget initiativ fra næringsforeningen selv, men heller der bruken av ressursene og kunnskapen de besitter kan bli brukt for å bedre informasjonsutveksling for lokale samfunnsaktører. Her virker nettverksamarbeid mellom ulike samfunnsaktører, både i offentlig og private sektor være etablert gjennom flere kanaler.

«Vi har dem ofte med oss i alle typer for former for samarbeid og sitter rundt bordet med flere aktuelle aktører i flere sammenhenger. -Informant 5

Samarbeid mellom kommunale institusjoner og private aktører virker i stor grad være noe som blir avgjørende videre i fremtiden. Blant annet for Kristiansand Kommune ligger mye av det å være en fremtidsrettet kommune i å kunne gå inn i partnerskap for å utvikle kommunen med innbyggere og lokale organisasjoner.

I hvilken grad kan man måle gjennomslagene til Næringsforeningen. Da man i større grad kan si mer tydelig at det ligger en grad for påvirkningskraft. Og er det noen temabaserte gjennomslag som kommer igjennom. Synspunktene kan i sto grad komme gjennom og bli hørt, om de påvirker kommer litt an på saken og beslutningstakerne sine standpunkter.

Legitimiteten til aktører som Næringsforeningen vil i politiske beslutningsprosesser ha stor betydning i hvilken grad det vil være mulig å kunne påvirke lokalpolitiske spørsmål.

Når det kommer til Næringsforeningens legitimitet i regionen vil dette argumenteres for at kan knyttes opp til i hvilken grad både kommuneansatte og politikere i Kristiansand

Kommune ser på Næringsforeningen sin kunnskap og arbeid som verdifull å ta med i politiske beslutningsprosesser og i andre deler av politiske styringsprosesser.

Den grunnleggende kunnskapen og antall medlemmer virker å være et stort grunnlag for oppfattelsen av Næringsforeningen sin legitimitet lokalt og i deltakelsen i politiske beslutningsprosesser. Oppfatningen er at de som påvirkningsaktør representerer en bred medlemsmasse og snakker på vegne av mange ulike medlemsorganisasjoner. Dermed virker intensjonen for påvirknings å være å kunne gagne helheten av næringslivet og ikke enkelte deler. Noe som i stor grad legitimerer inkluderingen av Næringsforeningen i politiske beslutningsprosesser.

«Medlemmene har jo sine innspill som de fører videre til Næringsforeningen som på en måte taler deres interesser, så jeg vil jo si at næringsforeningen har stor legitimitet og troverdighet»- Informant 4

«Jeg synes de besitter stor grad av legitimitet ... det var viktig å inkludere næringsforeningen, og la de være talspersoner for næringslivet». - Informant 6

Legitimiteten oppfattes som sentral fra næringsforeningens sin side inn mot de lokale politiske institusjonene i Kristiansand, der de selv oppfatter sin posisjon som både rådgivende instans, men også i form av en påvirkningskraft på vegne av sine medlemmer og mot næringspolitiske spørsmål.

Når det kommer til en formening om i hvor stor grad Næringsforeningen har en innflytelse på politiske beslutningsprosesser og betydning i politikkutvikling i Kristiansand vil de i mange sammenhenger bli sett på seriøse aktører. Der de virker å være relevante og kunnskapsbaserte, og blir sett på som en lyttepost for mange aktører i Kristiansand.

6. Sammendrag

Denne oppgaven tar fatt på meta-organisasjoner sin lokalpolitiske innflytelse og betydning i lokal politikktvikling. Ved å ha en casestudie på Næringsforeningen i Kristiansandregionen har den undersøkt i hvilken grad de har muligheten til å kunne delta i lokal politikktvikling, samt hvilke lokale innflytelseskanaler som brukes for å kunne bli med i beslutningsprosesser. I løpet av studien har det blitt klart at Næringsforeningen utgjør en lokal institusjon for dokumentert kunnskap om det regionale og lokale næringslivet. Denne er opparbeidet gjennom ansamlingen og dedikasjonen til de deltakende medlemsorganisasjonene, som tilfører sine egne egenskaper og ressurser til meta-organisasjonen. Denne kapasiteten brukes av Næringsforeningen for å tilegne seg makt og innflytelse. Noe som blant annet kan bli sett på hvordan organisasjonen aktivt søker å etablere relasjoner til sine omgivelser.

Fagkunnskapen som Næringsforeningen innehar, blir i møte med lokale politikere og administrasjonen i Kristiansand brukt i den lokale politikktviklingen. Noe som innebærer både etterspørsel og tilbud etter felles konsultasjonsprosesser. Ved hjelp av dialog samt formelle kontaktpunkter mellom Næringsforeningen, lokale politikere og kommunens administrasjon, skapes det en innlemmelse av Næringsforeningen i visse beslutningsprosesser.

Det er etablert visse former for partnerskap eller nettverk i disse kontaktpunktene mellom Kristiansand Kommune og Næringsforeningen. I hovedsak kommer dette av at samarbeidene er bygget på samme visjoner og felles forståelse for hva som er de fremtidige ønskene for vekst i Kristiansand. Med en tett kontinuerlig dialog har aktørene fått en underliggende kjennskap til hverandres synspunkter som virker positivt for videre informasjonsutveksling og samarbeid om fremtidige komplekse problemstillinger.

Intervjuprosessen og informasjonsinnhenting i studien viser til en felles forståelse om gunstigheten ved samarbeid mellom offentlige institusjoner og private organisasjoner. Der et fokus på kunnskapsbasert politikk virker å kunne bidra til å legitimere Næringsforeningens lokalpolitiske innflytelse.

6.2 Sterke og svake sider

Oppgaven tar for seg en svært aktuell tematikk i studien av meta- organisasjoner sin lokalpolitiske påvirkning. For å belyse dette har de relevante informantene vært troverdige med sine samfunnsposisjoner og kunnskap som har bidratt til å få et bredt perspektiv på de samfunnsmekanismene som skulle undersøkes. Den brede tematikken og variasjonene i intervjuguidene gjorde det mulig for refleksjon hos informantene som førte til en sjenerøs tilgang til empiri på problemstillingen som skulle undersøkes.

Studiens svake sider vil kunne omtales som omfanget til oppgaven. Da det i studien kun er en case som undersøkes i en spesifikk by, vil man kanskje kunne stille spørsmål om i hvilken grad den er generaliserbar for større deler av samfunnet. Med en bredere studie av flere Næringsforeninger i ulike storbyer vil man kunne fått et større perspektiv på regionale meta-organisasjoner sin innflytelse i lokalpolitiske prosesser.

6.3 Videre forskning

Aktuelle retninger som er mulig å undersøke videre er lokale meta-organisasjoner med et fokus på deres partnerskap og samarbeid med politiske institusjoner. Blant annet for å se på ulike lokale forskjeller i innflytelsesmakt og kanaler for medvirkning. Det kan også være aktuelt å se videre på lokaldemokratiske spørsmål som nettverkssamarbeid og offentlig-private samarbeid.

7. Kildehenvisning

- Adcock, R., & Collier, D. (2001, September). Measurement Validity: A shared standard for qualitative and quantitative research. *The American Political Science Review* Vol.95 No.3, ss. 529-546.
- Ahrne, G., & Brunsson, N. (2005). Organizations and meta-organizations. *Scandinavian Journal of Management* Vol.21 No.4, ss. 429-449.
- Ahrne, G., & Brunsson, N. (2008). *Meta-organizations*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Berkowitz, H., & Bor, S. (2017, April). Why Meta-Organizations Matter: A Response to Lawton et al. and Spillman. *Journal of Management Inquiry* Vol.27 Issue.2, ss. 204-211.
- Berkowitz, H., & Dumez, H. (2016). The Concept of Meta-Organization: Issues for Management Studies. *European Management Review*, 13, ss. 149-156.
- Bor, S. (2014). A theory of meta-organisation: An analysis of steering processes in European Commission-funded R&D 'Network of Excellence' consortia.
- Bukve, O. (2021). *Forstå, forklare, forandre: om design av samfunnsvitenskapelige forskningsprosjekt (2.utg.)*. Universitetsforlaget.
- Christiansen, P. M., & Rommetvedt, H. (1999). From Corporatism to Lobbyism?-Parliaments, executives, and organized interests in Denmark and Norway. *Scandinavian Political Studies* Vol.22 No.3, ss. 195-220.
- Cobb, R., Ross, J.-K., & Ross, M. H. (1976). Agenda Building as a Comperative Political Process. *The American political science review* Vol.70 (1), ss. 126-138.
- Crepaz, M., & Lijphart, A. (1995). Linking and Integrating Corporatism and Consensus Democracy; Theory, Concepts and Evidence. *British Journal of Political Science* Vol.25 No.2, ss. 281-288.
- Flyvbjerg, B. (2006). Five misunderstandings about case- study research. *Qualitative Inquiry* Vol.12 No.2, ss. 219-245.

- Gulati, R., Puranam, P., & Tushman, M. (2012, Juni). Meta-organization design: Rethinking design in interorganizational and community contexts. *Strategic Management Journal* Vol.33 Issue.6, ss. 571-586.
- Halvorsen, H. S. (1973). *Kristiansands Handelstandsforening 125år: jubileumsskrift for perioden 1948- 1973*. Kristiansand.
- Jacobsen, D. I., & Thorsvik, J. (2010). *Hvordan organisasjoner fungerer 3.utgave*. Fagbokforlaget.
- Kristiansand Kommune. (2021, Mai 11). *Flere i Arbeid*. Hentet fra <https://www.kristiansand.kommune.no/tema/flere-i-arbeid/Om-oss/>
- NOU. (2006). *Det lokale folkestyre i endring? Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken*. Oslo: Departementenes servicesenter for informasjonsforvaltning.
- Næringsforeningen i Kristiansandregionen. (2023, Mars 27). *Dette er Næringsforeningen i Kristiansandregionen*. Hentet fra <https://nikr-arsrapport.no/dette-er-naeringsforeningen-i-kristiansandsregionen-2/>
- Næringsforeningen i Kristiansandregionen. (2023). *En aktiv stemme for næringslivet*. Hentet fra Årsrapport 2022: <https://nikr-arsrapport.no/en-aktiv-stemme-for-naeringslivet/>
- Næringsforeningen i Kristiansandregionen. (2023). *Våre samarbeidrelasjoner*. Hentet fra Årsrapport 2022: <https://nikr-arsrapport.no/sammen-gjor-vi-sorlandet-sterkere/>
- Næringsforeningen i Kristiansandregionen. (u.d.). *Om Oss*. Hentet fra <https://www.nikr.no/om-oss-om-oss/naeringsforeningen-i-kristiansandsregionen>
- Olsen, J. P. (1978). *Politisk organisering : organisasjonsteoretiske synspunkt på folkestyre og politisk ulikhet*. Universitetsforlaget.
- Pratt, M. (2009). For the lack of a boilerplate: Tips on writing up (and reviewing) qualitative research. *Academy of management journal* Vol.52 No.5, ss. 856-862.
- Richardson, J., & Jordan, A. (1979). *Governing under pressure. The policy process in a post-parliamentary democracy*. Oxford: Robertson.
- Rynes, S., & Gephart Jr, R. P. (2004). Qualitative Research and the Academy of Management Journal. *Academy of Management Journal* 47(4), ss. 454- 462.

- Røiseland, A. (2013). Forhandle, friste eller fasilitere? En teoretisk forståelsesramme for styring av offentlig- private partnerskap. *Norsk Stttsvitenskapelig Tidsskrift Vol.29 No.4*, ss. 309-326.
- Saxi, H. P. (2006). Parlamentarisme i norsk kommunesektor- fra konsensus til majoritetsstyre? *Norsk statsvitenskapelig tidsskrift Vol.22 No.3*, ss. 256-277.
- Suddaby, R., & Greenwood, R. (u.d.). Methodological Issues in researching Institutional Change. I *The Sage Handbook of organizational Resreach Methods*.
- Vabo, S. I., Klausen, J. E., & Askim, J. (2020). *Offentlig Politikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Zyzak, B., & Jacobsen, D. I. (2020). External managerial networking inmeta-organizations. Evidence from regional councils in Norway. *Public Management Review Vol.22 No.9*, ss. 1347-1367.

8. Vedlegg

8.1 Informantforespørsel

Hei, jeg skriver en masteroppgave i Statsvitenskap og ledelse ved UiA og lurer på om det er aktuelt for deg å stille som informant i mitt prosjekt? Henvendelsen som informant forekommer da du sees på en sentral skikkelse i uthenting av informasjon til oppgaven.

Formålet med studien er å øke kunnskap om hvilken betydning aktører/ stakeholders utenfor kommunen kan ha i lokal politikkutvikling. Problemstillingen som skal undersøkes er; «Hvilken betydning kan metaorganisasjoner ha i lokal politikkutvikling? En studie av Næringsforeningers innflytelse i lokal politikkutvikling».

Om du ønsker mer informasjon sender jeg gladelig et lengre informasjonsskriv rundt prosjektet og hva det innebærer, samt din rolle i prosjektet.

Ta gjerne kontakt hvis du ønsker å bidra som informant, så avtaler vi nærmere!

Med vennlig hilsen, Helene Brovold Sundsli

Tlf: 46891600

8.2 Informasjonsskriv til informanter

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å øke forståelsen av Næringsforeninger som meta-organisasjoner, samt hvilken betydning disse har for lokal politisk utvikling. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Denne studien er en masteroppgave på studieprogrammet Statsvitenskap og ledelsesfag, Universitetet i Agder. Formålet med denne studien er å øke kunnskapen om hvilken betydning aktører/stakeholders utenfor kommunen kan ha i lokal politikkutvikling. Problemstillingen som skal undersøkes er; «Hvilken betydning kan meta-organisasjoner ha i lokal politikkutvikling? En studie av Næringsforeningens innflytelse i lokal politikkutvikling i Kristiansand»

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Agder er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Utvalget av informanter er basert på oppgavens tematikk og blir valgt ut strategisk i kraft av sine posisjoner/verv innenfor en definert tidsperiode. Informantene vil bestå av relevante politiske og administrative ledere i en utvalgt kommune; (tidl) ordfører, (tidl) kommunedirektør, politiske gruppeledere/- utvalgsledere, kommunalsjefer, ledere og sentrale skikkelser i utvalgt Næringsforening. Henvendelsen som informant forekommer da du sees på en sentral skikkelse i uthenting av informasjon til oppgaven.

Hva innebærer det for deg å delta?

Metoden for oppgaven vil i hovedsak dreie seg om et intervju, omfanget på dette kan variere, men ønskes å være et omfang på ca.45 min. Dette vil bestå av utvalgte planlagte spørsmål,

samt eventuelle oppfølgingsspørsmål underveis. Opplysninger som hentes inn vil i stor grad inneholde spørsmål der følgende tema skal berøres:

- Bakgrunnsopplysninger; rolle/tittel
- Kontakter/relasjoner; mellom næringsforeningen og kommunen; kontaktfrekvens og møtearenaer
- Opplevelse av innflytelse inn mot politiske beslutninger
- Informasjonsutveksling mellom ulike parter.

Det vil bli tatt lydopptak og notater i løpet av intervjuet.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Personopplysningene som innhentes er kun brukt til studentprosjektet(masteroppgaven) som er beskrevet, og hentes inn fordi det sees på som nødvendig informasjon i dialog og oppfølging av informanter. Tilgangen til personvern opplysninger vil kun foreligge hos studenten og veileder fra behandlingsansvarlig institusjon; Universitetet i Agder, Institutt for Statsvitenskap og ledelsesfag.

Sikring av opplysningene vil bli kryptert på maskinvare og mobile enheter og der en databehandler som Nettskjema, UiO og Uninett filesender også er netjtjenester som behandler opplysningene. Videre vil også personopplysningene være atskilt fra øvrige data ved hjelp av en koblingsnøkkel. Opplysningene vil anonymiseres fortløpende og krypteres under forsendelse. Det vil også bli benyttet flerfaktor autentisering og andre sikkerhetstiltak.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes ved godkjenning av oppgaven, 10.08.2023. Etter prosjektslutt vil rådataene av opplysninger slettes.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Agder, Institutt for Statsvitenskap og ledelse har Personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:
innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
å få slettet personopplysninger om deg
å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

Universitetet i Agder, Institutt for Statsvitenskap og ledelsesfag ved Charlotte Kiland
Vårt personvernombud: Statsvitenskap og ledelse, UiA

Hvis du har spørsmål knyttet til Personverntjenester sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med: Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

8.3 Intervjuguider

Intervjuguide 1.Næringsforeningen

Bakgrunnsopplysninger

1. Kan du beskrive din rolle/stilling/funksjon?
2. Hva inngår i dine viktigste ansvarsområder?
3. Hvor lenge har du hatt denne rollen?

Næringsforeningens struktur, organisering og rutiner

1. Hvordan er ansvar og arbeidsoppgaver fordelt i Næringsforeningen?

2. Hva er de vanligste måtene for Næringsforeningen å jobbe på, formelle/ uformelle kontakter, arbeidsgrupper, prosjekter osv og hvordan foregår disse?
3. Hvordan vil du beskrive Næringsforeningens ressurser (økonomi, kunnskap og kompetanse)?
4. Hvordan vil du beskrive rollen deres i møte med medlemsbedrifter?
5. Hvordan koordineres arbeidet mellom Næringsforeningen og deres medlemsbedrifter? (Informasjon, dialog, møtearenaer etc)
6. Hvordan ville du beskrevet ressursgruppene, og hvilken rolle de har for Næringsforeningen?

Næringsforeningens rolle og strategiske satsningsområder

1. Hva vil du beskrive som Næringsforeningens viktigste mandat?
2. Hvordan vil du beskrive den viktigste funksjonen/ rollen til Næringsforeningen?
3. Hvordan vil du beskrive Næringsforeningens rolle i regionen, overfor medlemsbedrifter, næringsliv og offentlig sektor?
4. Hvilke prioritering/ strategiske satsningsområder fokuserer dere på og hvorfor?
5. Har Næringsforeningens rolle endret/ utviklet seg noe iløpet av din periode i organisasjonen? Hvordan?
6. Hva skiller denne næringsforeningen fra andre næringsforeninger

Næringsforeningens omgivelser og samarbeidsaktører

1. Hvilke aktører oppfatter du som de viktigste samarbeidspartnere? (lokalt/ regionalt, nasjonalt og internasjonalt?) Hvor stor betydning har disse for deres arbeid og virke?
2. Hvordan vil du beskrive dialogen og samarbeidet/ samhandlingen med Kristiansand kommune?
3. Hva oppfatter du som Næringsforeningens viktigste funksjon ifht denne kommunen?
4. Hva slags legitimitet opplever du at Næringsforeningen har i regionen?

Næringsforeningens kunnskap og ekspertise

1. Næringsforeningen besitter en viktig ekspertise – hva vil du beskrive som den viktigste kunnskapen dere besitter overfor kommunene? (f.eks. formalisert kunnskap, sertifisert/akkrediterte ferdigheter, praksiskunnskap, erfaringsbasert kunnskap, historisk kunnskap osv)
2. Hvordan opplever du at deres ekspertise etterspørres i lokal politikkutvikling?

3. Hvilken type kunnskap er det du opplever har størst legitimitet i kommunen?
4. Hva slags legitimitet opplever du at dere har inn i lokal politikktutvikling?

Lokal korporatisme- ekspertisens innflytelse i kommunale beslutningsprosesser

1. Hvordan arbeider foreningen med å skaffe seg innflytelse i utvalg, høringer og andre felt av interesse?
2. Hva vil du beskrive som de viktigste arenaene og kanalene for dialog og kontakt med kommunen?
3. Hvordan oppfatter du betydningen av formell og uformell kontakt med politisk/ administrativt nivå i kommunen? Mest formell eller mest uformell?
4. Er det først og fremst det administrative eller det politiske nivået dere har kontakt med?

Intervjuguide 2. Politisk og administrativt nivå i kommunen

Bakgrunnsopplysninger

1. Kan du beskrive din rolle/stilling/funksjon?
2. Hva inngår i dine viktigste ansvarsområder?
3. Hvor lenge har du hatt denne rollen?

Næringsforeningens kunnskap og legitimitet

1. Hvilken legitimitet vil du beskrive at Næringsforeningen besitter lokalt/ regionalt?
2. Hvilken kunnskap er det denne foreningen besitter som er særlig relevant for politikktutviklingen i Kristiansand?
3. Hvordan vil du beskrive Næringsforeningens ekspertise sammenliknet med andre aktører fra næringslivet når det kommer til lokal politikktutvikling?
4. Kan du beskrive saksfelt/ politikktfelt der deres ekspertise er særlig relevant og som du har erfart blir benyttet?
5. I hvilken grad har dere eller du kontakt med Næringsforeningen, hva var det som gjorde at dette var relevant? Har du selv opplevd å bli kontaktet av Næringsforeningen i bestemte saker, kan du gi eksempler?

Betydningen av ekspertise i lokal politikktutvikling

1. I mitt fagfelt beskrives gjerne en utvikling der politikken blir stadig mer kunnskapsbasert, det er både fordeler og ulemper med dette. Men hva slags type kunnskap opplever du som viktigst (har størst legitimitet) i lokal politikktutvikling?
2. Når i beslutningsprosessene eller i hvilken fase av det kommunale kretsløpet/ utarbeidelsen av politikk oppfatter du at Næringsforeningen har påvirkningskraft eller innflytelse (saksutredning, vedtaksfating, implementering/iverksetting av vedtak, evaluering av tiltak etc)?
3. I hvilken grad sitter du med inntrykket at de får muligheten til å påvirke agendasetting av lokalpolitiske spørsmål?
4. I hvilken grad mener du at Næringsforeningen har mulighet til å påvirke den lokale næringspolitikken?
5. Er det noen bestemte politikkkfelt eller områder hvor ekspertisen deres særlig etterspørres?
6. Har du eksempler på politiske saker/ politikkkfelt de siste årene hvor Næringsforeningens ekspertise er trukket særlig inn?

Lokal korporatisme

1. På hvilke arenaer oppfatter du at Næringsforeningen som ekspert deltar? (formelle, uformelle). Hva slags møtepunkter er involvert, hvor hyppig, hvordan foregår dette?
2. Vil man kunne si at det i stor grad ligger former for partnerskap og samarbeid med samfunnsaktører som næringsforeningen? Er det spesielle prosjekter man kan se dette på. Hvordan ser fremtiden ut for slike samarbeid?
3. Når Næringsforeningen opptrer som interessent for å fremme sine saker/ sin agenda, hvilke arenaer eller kanaler for påvirkning oppfatter du at de benytter?
4. I hvilken grad har kommunen formelle arenaer eller møteplasser for å treffe aktører som Næringsforeningen hvor de kan fremme sine synspunkter og interesser eller skaffe seg informasjon i ulike saker?
5. Hvordan vil du beskrive Næringsforeningens betydning/ innflytelse i politikktutviklingen i Kristiansand?
6. Hvilke aktører/ personer oppfatter du at Næringsforeningen har mest kontakt med på administrativt og politisk nivå i kommunen?

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer

244056

Vurderingstype

Standard

Dato

09.01.2023

Prosjekttittel

Metaorganisasjoners betydning i lokal politikkutvikling

Behandlingsansvarlig institusjon

Universitetet i Agder / Fakultet for samfunnsvitenskap / Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag

Prosjektansvarlig

Charlotte Kiland

Student

Helene Brovold Sundsli

Prosjektperiode

01.10.2022 - 31.08.2023

Kategorier personopplysninger

Alminnelige

Særlige

Lovlig grunnlag

Samtykke (Personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a)

Uttrykkelig samtykke (Personvernforordningen art. 9 nr. 2 bokstav a)

Behandlingen av personopplysningene er lovlig så fremt den gjennomføres som oppgitt i meldeskjemaet. Det lovlige grunnlaget gjelder til 31.08.2023.

[Meldeskjema](#) **Kommentar**

Vår vurdering er at den planlagte behandlingen i dette prosjektet er lovlig, hvis den gjennomføres slik den er beskrevet i meldeskjemaet med dialog og vedlegg og vurderingen her.

OM VURDERINGEN

Sikt har en avtale med institusjonen du forsker eller studerer ved. Denne avtalen innebærer at vi skal gi deg råd slik at behandlingen av personopplysninger i prosjektet ditt er lovlig etter personvernregelverket.

TYPE PERSONOPPLYSNINGER

Prosjektet vil behandle alminnelige personopplysninger og særlige kategorier av personopplysninger om politisk oppfatning.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

Vi har vurdert at du har lovlig grunnlag til å behandle personopplysningene, men husk at det er institusjonen du er ansatt/student ved som avgjør hvilke databehandlere du kan bruke og hvordan du må lagre og sikre data i ditt prosjekt. Husk å bruke leverandører som din institusjon har avtale med (for eksempel ved skylagring, nettspørreskjema, videosamtale eller liknende).

Personverntjenester legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til oss ved å oppdatere meldeskjemaet. Se våre nettsider om hvilke endringer du må melde: <https://sikt.no/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

Vi vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!